

Jernbane-Bladet

Lavere omkostninger

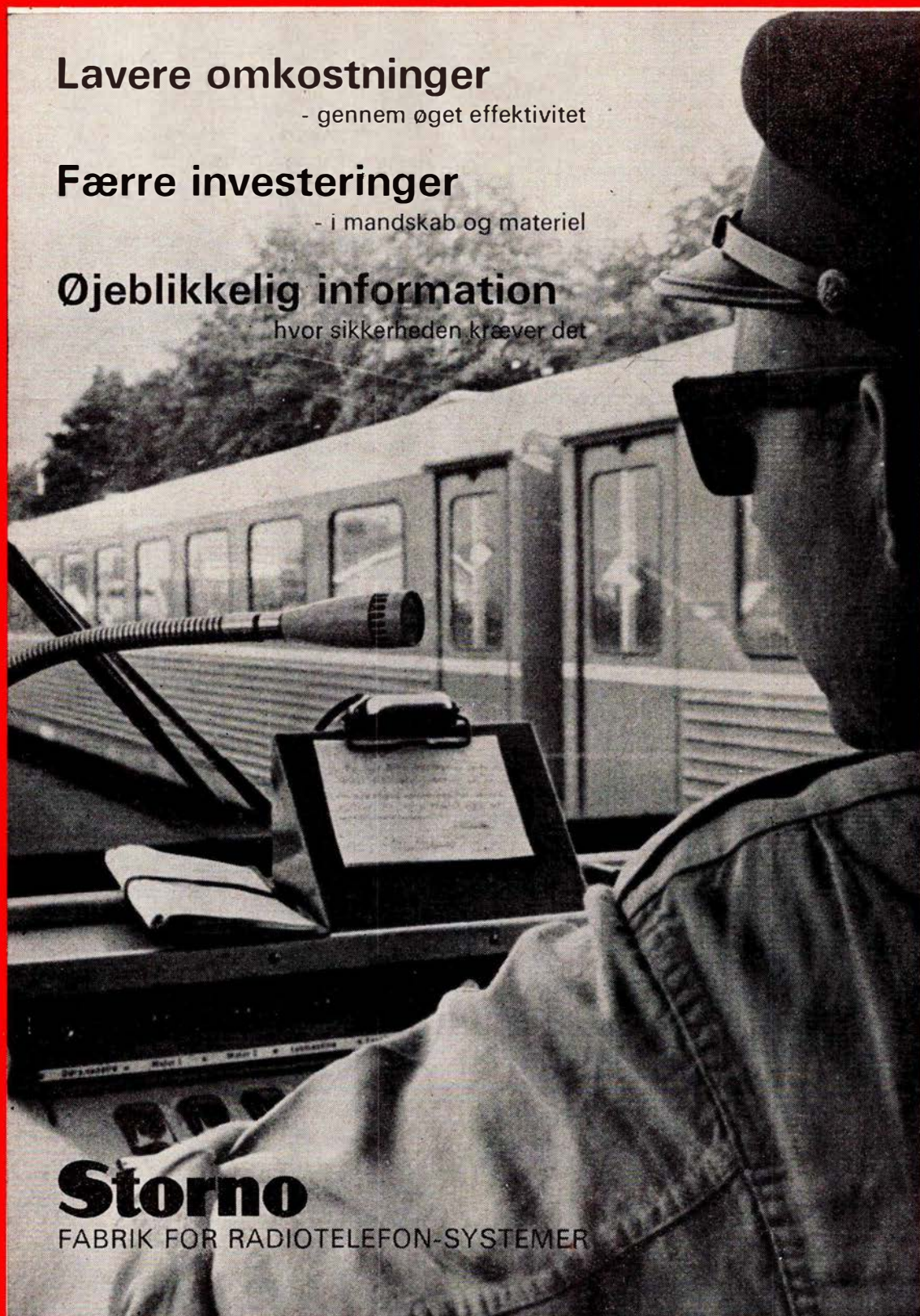
- gennem øget effektivitet

Færre investeringer

- i mandskab og materiel

Øjeblikkelig information

hvor sikkerheden kræver det

32. ÅRGANG

1

JANUAR 1975

Storno

FABRIK FOR RADIOTELEFON-SYSTEMER

Tidsskrift for Stats- og Privatbanepersonalet

Fredericia

Det betaler sig at købe ind hos ...

E-K MARKED

Vesterbrogade 30 . Fredericia
Telefon 92 63 24

Vi kører til

TEXACO SERVICE

ved mekaniker Edmund Andersen
Vejlevej 22 - Fredericia - Tlf. 92 58 48
Benzin - olie - vask - smøring - auto-
udstyr - Spec.: Dæk- og batteriservice

Se Møbel-Udstillingen på
Vesterbrogade 10

Møbler lavet i håndværksmæssig ud-
førelse sælges direkte fra fabrik -
ingen fordyrende mellemlid.

NIELS H. KLAUSEN

Polstermøbelfabrik
6. Julivej 15 - Fredericia - tlf. 92 27 44

NORGESGADES CAFETERIA

Norgesgade - Fredericia - tlf. 92 37 39
Hver dag varm middagsret -
lækkert smørrebrød - grill-retter -
bøfsandwich - hot-dog m. m.
Altid frisklavet kaffe
NB! Vi åbner kl. 7.30

Vi handler i ...

SOL-ISBAR

ved Jytte Vestergaard
Jyllandsgade 65 . Fredericia . 92 24 60
Stort udvalg i chokolade og konfektur
samt gaveæsker
Spec.: »Gammeldaws isvafler«

Følg Gulfstrømmen til

GULF SERVICE

Mogens Espensen
Vejlevej - Fredericia - Tlf. 92 55 25
Quick-service samt reparationer udfø-
res - Spec.: Dækservice - Dæk til ca.
1/2 pris (nygummierede)

F. D. VASK

Vendersgade 63 . Fredericia
Telefon 92 11 55
Nummeret for moderne tøjhygiejne
Såvel vask som kemisk rens og pres
NB. Vi henter og bringer gerne

Briller køber vi hos ...

BRILLE CENTRUM

Danmarksgade 20
7000 FREDERICIA-Tlf. (05)92 46 30

Centret for moderne optik

Gulvtæpper!

Vort motto: Intet overflødig spild.
De betaler kun for det areal, De skal
bruge.

A 10 TÆPPER

Treldevej 46 - Fredericia - 92 99 57

Har De noget, der skal bringes, flyttes
eller fjernes, så ring til

BUDCENTRALEN

Telefon 92 67 17 - Fredericia

De får en hurtig og reel betjening
til mindste dagspris

DELIKATESSEN

v/ Ingrid og Bill Mathiesen
Havepladsvej 154 . Fredericia
tlf. 92 25 08

Alt i hjemmelavede specialiteter samt
1. kl.s kød og flæsk

Bestilling modtages på selskabssmørre-
brød eller vor dejlige platte,
som vi bringer til Dem efter ønske

FREDERICIA UDLEJNING

ved Jens P. Olsen
Kongensgade 20 . Fredericia
Telefon 92 48 80

Alt i maskin- og håndværktøj - Taljer -
Donkræfte - Stiger - Havefræsere m. m.
Til afdækning har vi såvel nye som
brugte presenninger

RYE PETERSENS VINHANDEL
Danmarksgade 38 . Fredericia
Telefon 92 42 33

ISMEJERIET

v. Jytte og Bjarne Christensen
Nørrebrogade 32 . Fredericia
tlf. 92 84 52

Alt i 1. kl.s mejeriprodukter - kolonial -
øl og vand samt lækkert brød og kager

Alle former for moderne gulvbelægning
- vægbeklædning samt tæpper for den
kræsne køber, finder man hos
TREKANTENS GULVBELÆGNING

Kongensgade 20 . Fredericia
Tlf. 92 74 98 . 95 73 82
Åben 12-17

Ind til

B P - ERRITSØ

ved H. Olsen
Telefon 95 24 88
NB. Besøg vort værksted for testning
af bilen

Lad vaske og rulle hos

TEXTIL-SERVICE

Købmagergade 51 - Fredericia
Telefon 92 72 08
VÅD VASK - FÆRDIG VASK

Stedet for moderne hårpleje,
så gå til

SALON »LILLIAN«

ved Lillian Hansen
Nymarksvej 2 - Fredericia
Telefon 92 57 85

Vejle

Bag den gode smag

VESTERBRO'S BAGERI

v/ Hans Svendsen
Vesterbrogade 41 . Vejle . (05) 82 81 82
Alt i lækkert brød og kager
Bestillinger på al slags brød modt. gerne
(Ny indehaver)
Grete og Hans Svendsen

Der er go' gang i ure fra

URE & OPTIK

ved Iver Juhl
Nørrebrogade - Vejle - Tlf. 82 20 71
Stort udvalg i de førende mærker
1. kl.s reparationer udføres
Fagmæssig garanti

Stedet for moderne hårpleje ...

Salon MADEMOISELLE

ved Anna Schmidt
Skovgade 25 . Toftebo . Tlf. 82 53 63
Speciale: Hårtoppe og parykker
NB. Lukket hver tirsdag

Jernbane-Bladet

Ekspedition:
Togfører V. Jonvald . Hvidovrevej 258
2650 Hvidovre
Telefon (01) 78 36 42

Redaktion:
Overtrafikassistent Tom Lauritsen
Rødby Færge (ansvarshavende)
Bopæl: Søværnet 26, 4930 Maribo

H. E. Rybro
Valby Langgade 223, 1. sal tv., 2500 Valby
Telfon (01) 30 87 71

Abonnement
28,00 kr. (inkl. moms) årlig
12 numre

Kan bestilles på postgiro 1 06 00 82
Jernbane-Bladet . 2650 Hvidovre

Medlem af
Dansk Fagpresseforening
og
International Tidsskriftsfederation

Tilsluttet Dansk Oplagskontrol

Tryk: Herfølge Bogtrykkeri . Herfølge

JANUAR 1975

Januar causeri	5
Månedens emner	6
Vi har modtaget	6
Månedens foto	7
Erindres det	9
El-bilen fås nu også som ladvogn	10
Fra dagbogen	11
Landet rundt	11
Sønderjyske militærbaner (3)	12
Et langt jernbaneliv (18)	15
Fotohobby	19
Fra klubberne	21
Mødested	21
Dødsfald	21
Boghjørnet	22

Fest ombord!

Om bord på en af DE STORE BÅDE kan De få Deres egen festsalon og arrangere Deres eget private party med alt, hvad De ønsker af mad og drikke til ØRESUNDSPRISER. Medens båden sejler mellem København og Malmö, kan De holde en dejlig fest og fejre, hvad der fejres bør i smukke, smagfulde omgivelser med det blinkende Øresund som ramme omkring festen. Tænk over det - til konfirmation, bryllup, fødselsdag - simpelthen alt - utraditionelt.
Drej (01) 14 77 70

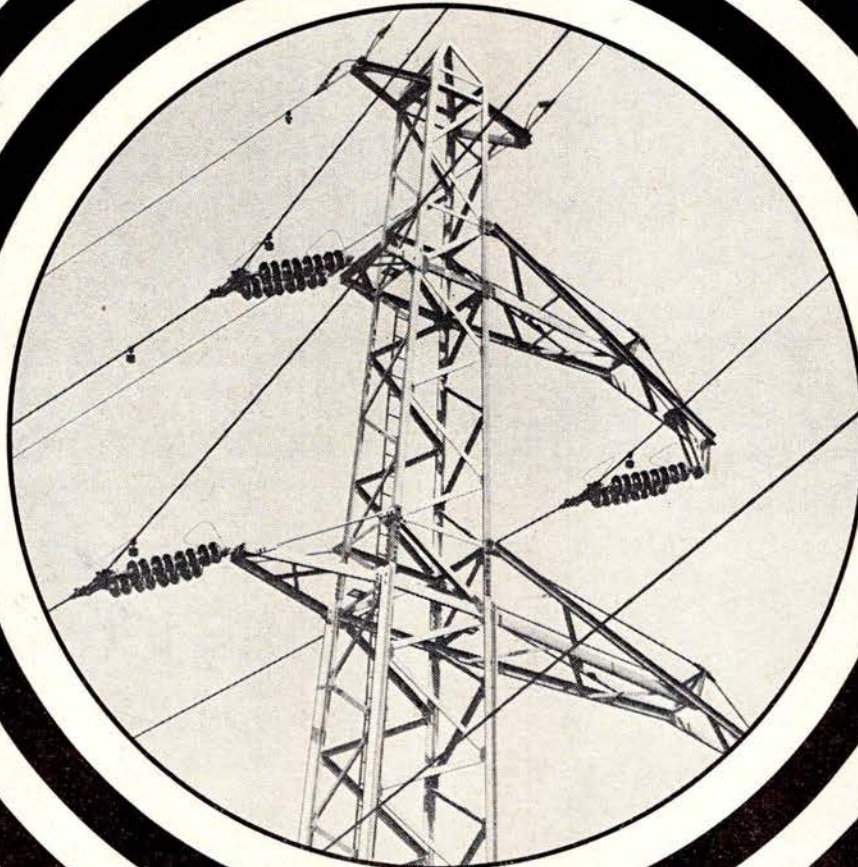
DE STORE BÅDE

DSB kiosker

er selvfølgelig det sted,
hvor De køber:

TOBAK
CHOKOLADE
DAGBLADE
UGEBLADE
MÅNEDSBLADE
BILLIGBØGER
PAPIRVARER
TOILETARTIKLER
FILM
m. m.

En verden af ledninger og kabler

Højt til vejs, inde og ude - under vandet og under jorden - alle steder er der behov for effektiv el-fremføring. NKT leverer ledninger og kabler til alle formål.

NKT

Januar causeri

DSB iværksætter beskæftigelsesarbejder

ARBEJDSLØSHED er en svøbe for ethvert samfund, også det danske, hvad mange brave danske borgere har fået at mærke på deres krop i det sidste halve års tid. Herom kan ingen vist efterhånden mere være i tvivl. Trods det store sociale systems ihærdige bestræbelser på at mindske generne ved ledigheden, så bliver det kun på det rent fysiske område, man i større omfang kan sætte ind, på det psykiske er det straks sværere. Mange lider under det pres, som ikke at have noget at tage sig til betyder. Humøret daler til under nulpunktet.

Men midt i håbløsheden må man alligevel sande det gamle ord om, at intet er så galt, at det ikke er godt for noget.

Vi har tidligere på dette sted nævnt, at en del af den ledige arbejdskraft med fordel kunne anvendes til at gennemføre nogle af de mange opgaver, som DSB gennem utallige år har kæmpet for at få sat gang i løsningen af, men som den ene gang efter den anden er blevet udskudt, når skiftende regeringer har haft den berømte sparekniv fremme i hvæsst tilstand. Og sløv er denne kniv ikke blevet i de sidste år.

Men se, sandelig om ikke miraklet er sket. Der er nu givet grønt lys for igangsættelse af en række byggearbejder, som har trængt sig på i de sidste år, ja, nogle i mere end 30-40 år!! Som regn fra himlen må man anvende ca. 10 millioner kroner til beskæftigelsesfremmende arbejder, og DSB har allerede ændret sine anlægsprogrammer i harmoni hermed.

Dæmningsarbejder på nogle hovedstrækninger, fremskyndelse af byggearbejderne ved den nye Frederikshavn station, forberedelse til ombygning af Skanderborg station og flere andre ting er nogle af de arbejder, der nyder godt af al elendigheden.

Disse igangsættelser er nogle af de fornuftigste ting, vi i den sidste tid har været vidne til. Men vi er heller ikke blevet forvænt i de senere år, i alt fald ikke i den retning. Det sidste års splid i det danske folkestyre har ikke formået at få sat ret meget i gang.

Det siger sig selv, at der er mere fornuft i at få udført nogle påtrængende arbejder, når den fornødne arbejdskraft er til rådighed, end i at betale stort set de samme penge til arbejdsløshedsunderstøttelse, hvor der ikke kommer noget produktivt ud af dem.

Både samfundet – os alle sammen – og de mennesker, der sættes i arbejde, er bedst tjent med denne løsning.

Mon ikke vi er enige heri?

HT's abonnementsordning er et problembarn

HOVEDSTADSOMRÅDETS TRAFIKSELSKAB har nu snart kørt i et halvt år, og den 1. april skulle det så være muligt at få lidt styr over takstområdet, hvor man iværksætter hele det store apparat, der indebærer opdeling i 98 zoner.

Billetpriser og takstgrænser er man nået til enighed om, mere splid har der været med hensyn til abonnementskortene, som man på forskellige måde har søgt DSB inddra-

get i, foreløbig uden det store held.

Forslaget om et kort til hele området til en pris af 100 kroner har mødt stor modstand hos DSBs ledelse, som mener, det vil betyde en unfair konkurrence med afvandring fra tog til bus som resultat. Togabonnementskortene koster i dag betydeligt mere end 100 kroner, og skal man for at imødegå konkurrencen fra HT nedsætte disse takster, så vil det betyde et væsentligt tab for DSB.

Fra politikerside har det i stedet været foreslået at lave et kort til en pris af 150 kroner, men så gældende til både HT og DSB i det berørte område. Man mener, at dette vil imødegå afvandringen fra tog til bus. Og det er nødvendigt at lave kortet nu fra 1. april, for skal man først koordinere HTs og DSBs takster på et senere tidspunkt, da vil folks trafikmønster være ændret som følge af takstforskellen, og det vil da være betydeligt sværere at få folk til igen at skifte fra bus til tog.

Og noget er der jo nok om det.

Det er sikkert det eneste rigtige at koordinere de to selskabers abonnementsordning med det samme for derved at fastholde DSBs andel af kunderne. DSB har kapaciteten, mens en øget tilgang af kunder til HT på DSBs bekostning vil kræve indsættelse af mere busmateriel. Og det vil samfundet ikke være tjent med.

Hvorledes DSB så skal få kompensation for det evt. tab, der kan komme på tale, det må være et spørgsmål, man ad politisk vej bør kunne løse.

Men fornuften synes ikke at være det dominerende i de vise mænds

kreds. I øjeblikket har man kun kunnet beslutte sig til at lave det famøse 100 kroners kort.

Det er det, man kalder takstpolitik!!

—tl—

ganske vist er slaget tabt, men der er tid til at vinde et nyt.

Araberne har som bekendt på flere måder givet banerne et trumfkort.

—tl—

Månedens emner ...

VI HAR MODTAGET

Skæv fordeling af DSBs goder

Gennem årene har vi været vidne til, at DSB adskillige gange har standset persontrafikken på sidebaner, oftest er det jysk-fynske baner, der har måttet stå for skud. Motiveringen har hver gang været, at befolkningen svigtede deres baner, og at der derfor ikke var grund til at forsætte driften af dem.

»Man siger, at Jeppe drikker, men man siger ikke, hvorfor Jeppe drikker.«

Dette citat passer godt i denne forbindelse, fordi det af DSBs statistikker over togenes benyttelse ikke fremgår, hvad der er årsagen til manglende belægning af sidebanernes tog.

For ganske nylig fremgik det af et af de københavnske dagblades læserbrevkasse, at DSB i et par enkelte myldretidstog på Kystbanen havde indsat de ældre Cl-vogne, som der kørte på denne bane indtil de nye komfortable Bn-vogne dukkede op. Brevskriveren var meget harm over denne behandling af publikum, det hørte ingen steder hjemme. Og nu forlyder det, at Frederikssundsbanen efter klager fra de rejsende skal have Bn-vogne i Mo-togene.

Hvad skal der da ske med de ældre Cl-vogne, som her overflødiggøres. Vognene, hvoraf nogle stammer fra 1950erne, ja, endog fra begyndelsen af 1960erne, er langt fra slidt op og derfor for gode at kassere.

Som det er blevet skik og brug ved DSB sender man dem simpelthen til

den anden side Storebælt. Hvad der er kasseret af sjællænderne, det kan såmænd være godt nok til jyderne og fynboerne. Det har været det motto, man altid har kørt efter, og det kører man stadig efter. Vi så det, da de sidste træpersonvogne forlængst var udgået af driften i det gamle 1. Distrikt, da var en meget stor del af de lokale persontog i 2. Distrikt formeret af sådant materiel.

Og heri ligger nok en del af kernen til årsagen at befolkningenovre i det jyske svigter deres baner. Hellere tage den lokale vognmand, der ved hjælp af skattelovgivningens afskrivningsregler kan byde sine kunder en ny moderne rutebil, end lade sig befordre med DSBs rumlende og forældede tog. Og vore koncessionsbestemmelser er jo alligevel så gennemhullede, at der ofte kører en rutebil langs mange banelinier, så valget er frit.

Naturligvis kan DSB ikke med de bevillinger, som nu engang er nødvendige at have for at indkøbe nyt materiel, pludselig indsætte nye moderne personvogne overalt på en gang. Men det er tilsyneladende altid de samme egne og baner, der skal have lov at slide de sidste år på det materiel, der er kasseret andre steder.

Forhåbningerne sættes nu til de tidligere omtalte tyskbyggede lette motortog, som Deutsche Bundesbahn i øjeblikket afprøver, og som DSB og bl. a. Lollandsbanen har fattet interesse for. Forhåbentlig er det sådan, at

Til Jernbane-Bladet

På given foranledning ønsker jeg gerne nedenstående »efterlysning« optaget i bladet.

Grundet udviklingen i de sidste par år og ikke mindst i den seneste tid samt refererende til artiklerne her i bladet (5/73, 6/73 og 10/73) om jernbaneentusiasmen i Danmark ønsker jeg gerne i sagens interesse at rejse spørgsmålene:

1. Hvor findes den person, som på idealistisk og neutral basis kan – og vil – og ikke at forglemme at kunne få mulighed for at tilvejebringe det fornødne materiale m. v. – og påtage sig at bringe ordnede forhold og samarbejde m. m. m. mellem alle kredse af danske veteranjernbaner, foreninger m. fl.?
2. Hvorfor er der, landets størrelse taget i betragtning, opstået det store antal foreninger m. fl., der alle stort set har det samme sigte?

På forhånd mange tak.

Med venlig hilsen

Erik M. Dalgaard Eriksen
Vejle

Sporvejsstudietur til Portugal i 1975

Jeg har planer om at arrangere en grupperejse til Portugal i august 1975. I løbet af en uge vil vi med bus rejse rundt i landet og besøge samtlige sporvejsbyer: Lissabon, Sintra, Coim-

lykken
på
rejsen...

DSB togservice

bra og Oporto. Desuden Nazaré, hvor der findes en kabelbane, som har et lille trolleybusnet og en »vandrevet« bjergbane. For at få tilstrækkeligt stort antal deltagere vil alle sporvejsinteresserede i hele Norden blive indbudt til at deltage.

Skulle læserne have interesse i at deltage i en sådan studietur efter sporvogne, kan nærmere oplysninger fås ved at skrive til nedenstående adresse. Prisen for rejsen, der vil få afgang fra Arlanda lufthavn, vil komme til at ligge på mellem 1200,- sv. kr. og 1400,- sv.kr. efter et tilbud, der allerede nu foreligger, men det søges gjort billigere, hvis tilstrækkelig mange deltagere melder sig. Prisen vil omfatte fly frem og tilbage fra Arlanda til Faro i Portugal, bus med guide samt hoteller med morgenmad.

Kontakt venligst: *Björn Alnebo*
Dalagatan 74 A II ög.
S-113 24 Stockholm Sverige.

Roslev

Bæg den gode smag . . .

Bagermester CARL NIELSEN
Vestergade 1 . Roslev . tlf. 57 10 66
1. kl.s lækkert brød og kager
Prøv vor lækre fødselsdagskringle
Bestillinger på alt slags brød modtages

Låsby

Vær prisbevidst smyk Deres hjem fra
LAVPRIS BOLIG NYT
Gl. Silkeborgvej . Låsby . tlf. 95 12 52
Moderne møbler – til absolutte
bundpriser – Kig ind og se vort udvalg
Ingelise og Harry Simonsen
Kun mod kontant

Skanderborg

Det store udvalg i legetøj – hobby
samt musik – finder De hos ...
»TANTE LILLI«
Adelgade 64 . Skanderborg
Telefon 52 05 62

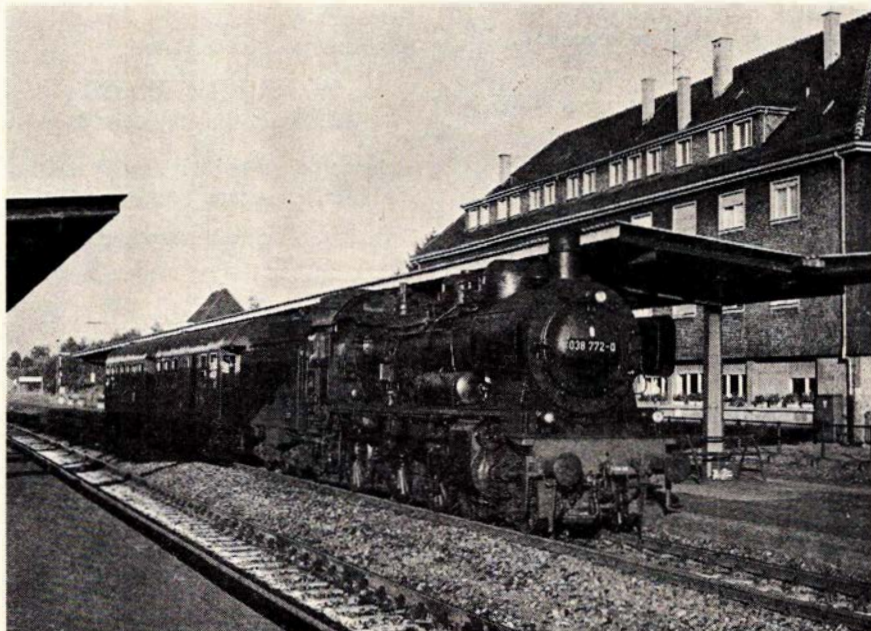
Alt i tandteknik

Reparationer – Omstillinger og underforinger
Overenskomst med sygeskringen

Martinus Schmidt

Mariendalsvej 12c . FA 880 - 839

Månedens foto

Deutsche Bundesbahn's sidste P8'er med persontog i Eutingen. Foto: -tl-.

Preussisk P8'er er nu kun historie i Vesttyskland

Så er det definitivt slut. Med udgangen af det gamle år 1974 tog Deutsche Bundesbahn sin sidste af de engang så talrige damplokomotiver af typen 38 ud af drift.

DB 038.772-0 var den sidste, der sled skinnerne blanke nede i de sydtyske områder med Rottweil maskindepot som centrum. Bygget i 1915 af »Maschinenbauanstalt F. Schichau« i Elbing med denne fabriks byggenummer 2275 til de preussiske statsbaner, hvor lokomotivet fik nr. 2459 og hjemsted Königsberg, det nuværende Kaliningrad. Ved sammenslutningen af tyske baner under Deutsche Reichsbahn i 1920 udarbejdedes en samlet plan for fælles nummerering af alle de optagne baners materiel, og fra 1925 fik »vor« maskine lov at hedde DR 38.1772, et nummer den bar indtil også gamle lokomotiver fra 1968 skulle »EDB-fice-

res«. Da fik den sit nuværende nummer.

Denne sidste P8'er var aktiv til det sidste. Den 29. december kørtes afskedstur for jernbanevenner på banerne syd for Stuttgart, men også for efterverdenen vil der være mulighed for at se denne hæderkronede gamle damphest i aktivitet, idet den efter udgangen fra Forbundsbanerne er blevet overtaget af en jernbaneklub i Hamburg, som ihærdigt arbejder på at etablere en museumsbane mellem Travemünde og Niendorf.

Der er altså chance for endnu at opleve den gamle geniale lokomotivkonstruktør Robert Garbes mesterværk igen. Og for danskere vil det være særdeles let, ja, en udflugt til denne veteranbane, hvis det lykkes at få den sat i gang, vil kunne klares på en éndagstur.

Lad os ønske, at bestræbelserne kommer til at bære frugt.

-tl-

damm
radio

ALBERTSLUND
64 70 88
Service: 64 79 52

HER GØR VI HOLDT

De ringer - vi bringer
Lad Deres fester blive en succes
med mad fra ...

Missionshotellet De unges Hjem

Brædstrup - tlf. (05) 75 11 11

Alt i Diner Transportable
Anrettet på stålfade - lige til at sætte
på bordet - ring og få et godt tilbud.
Pensionærer modtages

Et besøg værd ...

Aulum Missions Hotel

Tlf. (07) 47 22 25

Et godt madsted i hyggelige lokaler.
Lad os holde Deres fester, så er De
sikker på, at alt er i orden.
Ring og få et tilbud

Et besøg værd

SIGNESMINDE KRO

mellem Silkeborg og Kjellerup

Tlf. (06) 85 54 45

Gammeldags krohygge med veltillavet
mad og god kaffe.

Selskaber og udflugter modtages gerne
- altid venlig betjening

Stedet, hvor man kommer Igen

HJARBÆK KRO

Hjarbæk Kro mellem Viborg og Skive
direkte ved vandet

Telefon (06) 64 20 24

Selskaber og udflugter modtages gerne
- såvel små som store

Ring og få et godt tilbud

Speciale: Stegt ål

Hvor Etatens folk og
andet godtfolk mødes

CARLSENS HOTEL

Østergade 54 . Struer . (07) 85 00 45

Et godt madsted - hyggelige værelser
- venlig betjening

Vi mødes og hygger os på ...

Restaurant CITY BAR

v/ Grethe Nielsen

Broen . Hjørring . tlf. 92 26 62

- Et godt madsted -

Lad turen gå til ...
Himmerlands skønne Hotel

HOTEL KNABERHUS

Ålestrup . tlf. (08) 64 14 66

Vi har altid en lækker søndagsmiddag
til familien - med rimelige priser.

Udflugter & selskaber modtages gerne
Ring og bestil - og maden er klar

Venlig hilsen
Inger og Peter Ley

Lad turen gå til

NIELS BUGGES KRO

Ravnsbjergvej 69. 8800 Viborg

Tlf. (06) 63 80 11

God mad og hyggelige værelser

Alt til rimelige priser

Hanne og Leif

Tag noget lækkert med hjem eller
nyd det i vores Cafeteria ...

FUGHOLM GRILL & CAFETERIA

Fugholm 12 - Horsens - Tlf. (05) 611596

Her får De maden uden ventetid
Altid en lækker søndagsmiddag
Lækkert smørrebrød ud af huset

Edith og Jørgen Schou

... det er turen værd
Ved Århus-Viborg landevej ligger

TRUST KRO

Telefon 87 10 12 - 87 13 22

Den moderne kro - med gammeldags
krohygge. Selskaber indtil 85 kuverter

Hilsen: Mie og Jens

Vil De hygge Dem - tag til

HOVEDGAARD KRO

G1. Horsens Landevej mellem

Århus og Horsens

tlf. (05) 66 10 13

Et godt madsted - med gammeldags
krohygge - er De to eller flere - vi
hygger om Dem. Selskaber modtages
gerne. Ny indeh. - Venlig hilsen
Bente Jensen

Hvor man hygger sig

NÆSHØJ KRO

Mellem Silkeborg og Århus - Harlev

Telefon (06) 94 12 38

Det gode spisested - både til hverdag
og fest - Ring og bestil - og maden er
klar (ny vært) - Juul Jensen

HOTEL HVIDE KRO

vis a vis bane og rutebiler
Jernbanegade . Ålestrup . (08) 64 14 33
Stedet, hvor man mødes og hygger sig
i hyggelige omgivelser - nymonterede
lokaler, moderne værelser
Lad os holde Deres fester -
ring og få et godt tilbud

En kro i særklasse

LØVSKAL KRO

i den skønne natur i Nørreåa-dalen
Tlf. (06) 68 61 01 - 68 61 45
God kromad i hyggelige omgivelser
Er De to eller flere - så kom til
Løvskaal Kro - Bal for de unge på 40
hver lørdag. Hurtig og venlig betjening

Hvor man holder ind, når vi kører ud

HERNING MISSIONSHOTEL

hj. af Bredgade og Skolegade

tlf. (07) 12 54 44

Hyggelige omgivelser. Nymonterede
værelser. Selskaber modtages
Husk vor lækre søndagsmiddag
Venlig hilsen Grethe Christensen

Skal festen være vellykket

HOTEL ULDUM

telefon (05) 67 80 76

Altid en lækker søndagsmiddag
Lørdag ta'-selv bord - Øl og spiritus
til enhedspriser - Levende musik
kl. 18-24. Alt i diner transportable
De er altid velkommen, om De er
to eller flere

Man spiser godt på ...

RESTAURANT TRØJKA

Gyldenløvesgade 10 . Århus . 16 45 94

Selskaber modtages indtil 70 couv.
Nyt værtspår: Gerda og Freddy Hansen

EXPRESSO CAFETERIA

Gothersgade 55 - Fredericia

Telefon 92 19 30

God daglig middag samt lækkert
smørrebrød

Åben hver dag fra kl. 6.00-22.00

Ny indehaver:

A. Susgaard Jensen

ERINDRES DET ...

For 50 år siden . . . januar 1925

DSB undersøger i øjeblikket mulighederne for trådløs telefon i togene på de vigtigste strækninger. I Tyskland har man i lang tid med godt resultat anvendt radio bl.a på strækningen Hamburg-München.

Fra den 1. udføres al rengøring af jernbanevogne af selskabet »A/S De københavnske Banegårdes private arbejdere«. Selskabet hører under Dansk Arbejdsmands Forbund og finansieres af nævnte forbund.

En 16-årig skibsdreng, Vald. Petersen, færgen »Dan«, blev den 6. dræbt under rangering på færgen i Fredericia.

Motordrift på DSB – foruden strækningen Nørrebro-Hellerup – skal muligvis også Skelskørbanen have de små lette motorvogne. 1. distrikt oplyser, at prøvetogene vil begynde at køre i april.

Efter utallige klager over røgplagen på Nørreport st. tager DSB nu alvorligt fat på problemet her.

Dagbladet »København« bringer den 24. en artikel, hvori det hævdes, at trafikministeren ved licitationen over rengøringen på de københavnske banegårde har hjulpet arbejderne med deres licitationstilbud. Ministeren afviser dette.

I Chile, hvor kulpriserne er høje, har man ombygget Fordvogne årgang 1923 til små motorloko. Nævnte motorloko minder om de gamle Triangel motorvogne.

På Godsbanegården har man endnu en rangerhest tilbage. Den skal nu afskaffes.

Storebæltsfærgen »Sjælland« påsejlede den 28. en galease »Annie«, men der skete kun materiel skade.

Ved Herne i Tyskland kørte ekspres-toget Berlin-Köln den 13. mod et holdende persontog, hvorved 23 rejsende dræbtes og 60 såredes.

Jernbane-Bladet

For 25 år siden . . . januar 1950

Troldhedebanen klager over hård konkurrence fra vognmændene. Der-som banen tilbyder 20 pct. rabat for en transport – tilbyder vognmændene straks 25-30 pct. rabat.

Kalvehavebanens bestyrelse har i et møde med trafikministeren forhandlet om DSBs eventuelle overtagelse af banen, hvilket ministeren foreløbig af-slog, men han ville overveje sagen.

Hjørring privatbaner har vedtaget at nedlægge Vodskov-Østervrå-banen.

Den stærke nordøstenstorm den 12. gav Storebælts-overfarten en drama-tisk dag, hvor flere færger led mindre havarier. Da færgen »Fyn« på en efter-middagstur fra Nyborg kom ud i ve-sterrenden, blev den ramt af nogle mægtige søer, der bevirkede at færgen krængede 40°. I restaurationen røg alt, hvad der stod fremme, på gulvet. Og en italiensk vogn, lastet med appelsiner, væltede over på en vogn i lyntoget. I fæргеlejerne steg vandet så højt, at de internationale tog ikke kunne overfø-res. På færgen »Nyborg« trængte van-det ned i maskinrummet.

Horsens Vestbaner har holdt gene-ralforsamling. Formanden meddelte bl. a., at banerne nu også driver rutebiler i samarbejde med Bryrup-banen. Man råder ialt over 13 rutebiler. Banerne har også et stort moderniseringspro-gram i gang. Der savnes stærkt et die-selloko til godstogstrafikken, men det-

DET VRIMLER
MED GODE
TILBUD HOS

JM MARKED

Vi sælger:

BRØD . MÆLK . SMØR
OST . KØD . PÅLÆG
FRUGT . GRØNTSAGER
VIN . FISKEKONSERVES
KØDKONSERVES . KAFFE
KIKS . GRØNTKONSER-
VES . SURVARER . KAGER
KOLONIALVARER
TOILETARTIKLER
SÆBEPULVER
RENGØRINGSARTIKLER
m. m.

**KVALITET TIL ALM.
BUTIKSPRISER !!**

De finder JM-markeder på
Kbh. H. – Århus H. – Ålborg
banegård med døgnservice
8-24 alle dage.
Samt minimarkeder på Sjælør
– Åmarken – Friheden –
Avedøre – Brøndby Strand
station.

Venlig hilsen

j m

Hovedbanegårdens restauranter København

TELEFON (01) 14 12 32
Preben H. Madsen

MORGENRIGTIG BUFFET HURTIGE RETTER REJSEGRUPPER
KØBENHAVNS CENTRALE MØDESTED

Juridiske konsulenter

HELGE KNUB

LANDSRETSSAGFØRER

Søndergade 10-12 . 8000 Århus C

Telefon (06) 13 01 00

Sagførerkontoret i Ryomgård

ADVOKAT ERIK DYNESEN

Tlf. (06) 39 44 00

ADVOKAT

Marianne Kehler Mortensen

Riddergade 13B . 7000 Fredericia

Tlf. (05) 92 92 55

Advokat

P. M. LASSEN

City Huset

Bredgade 27-33, 1. sal - Herning

Tlf. (07) 12 66 99

te skal leveres fra Frichs og leverings-tiden er 2-3 år. Banerne er blevet tilbudt 2 mindre dieselloko fra Amerika til samme pris - leveret om få måneder. Man søgte om tilladelse til køb af de amerikanske loko, men fik afslag fra ministeriet, hvilket bevirkede, at man måtte fortsætte den meget dyre dampdrift i næsten 3 år.

—0—

De nye skinnebussur har bevirket at køretiden Ålborg-Thisted nu kun er 150 minutter.

Ferie- og udflugtssteder

Skal festen være vellykket
lad os arrangere Deres fester . . .

HAMLETS KRO

mellem Grenå og Randers

God kromad - hyggelige værelser -
selskabslokaler - diner transportable

Ring tlf. (06) 49 44 10

- og få et godt tilbud

Selskaber indtil 130 kuverter

Venlig hilsen

Birgit Baden - Carl Petersen

EL-bilen fås nu også som ladvogn

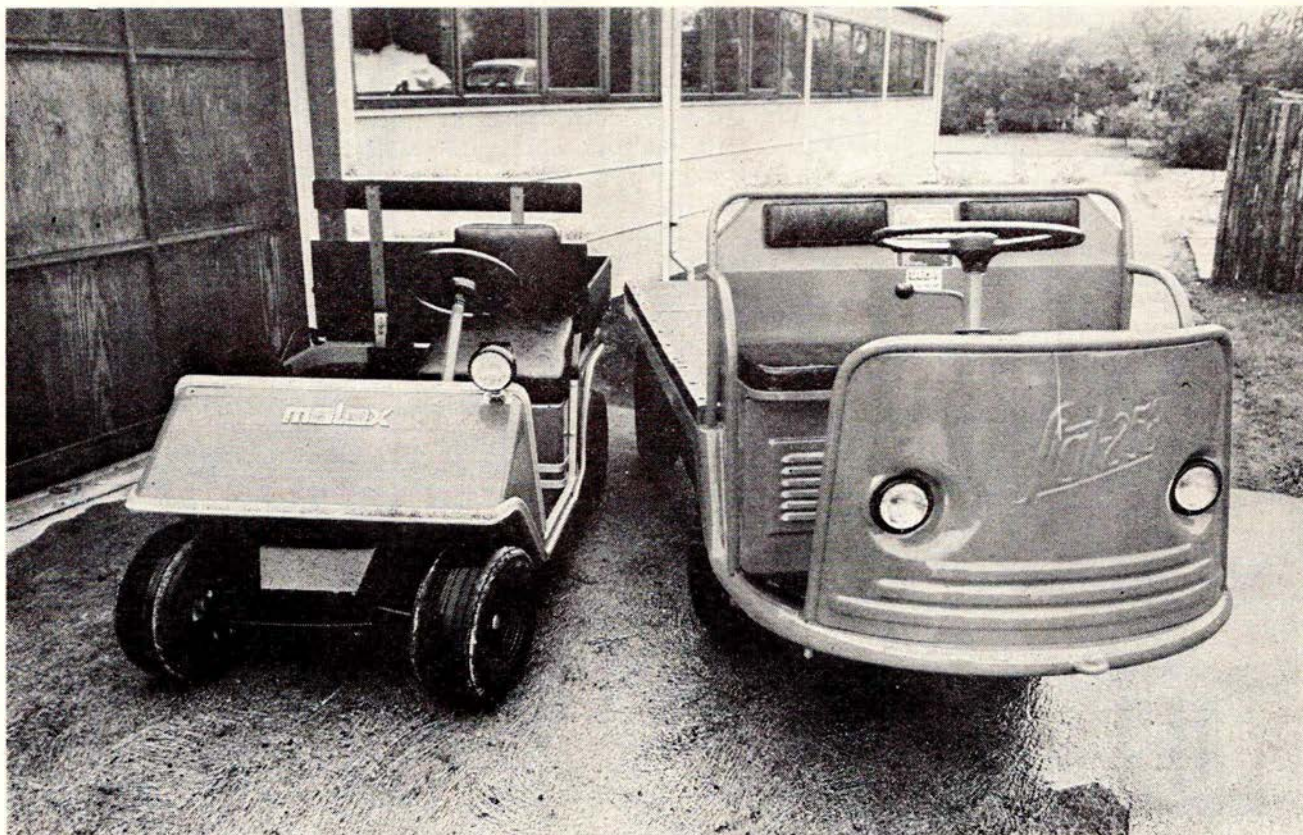
Bedre miljø og energikrisen har fået stadig flere offentlige og private instanser til at klare sit interne transportbehov med el-drevne køretøjer.

Fropas-Group A/S, Glostrup, lancerede i foråret den polsk-producerede Melex elbil på det danske marked og kommer nu med 2 nye typer af samme produkt, en åben og en lukket ladvogn.

De nye typer er WA 2 og WA 2001. De har begge en lastekapacitet på 2000

kg. Hastigheden er incl. last ca. 15 km/t, og vognene har en aktionsradius på godt 100 km, før batterierne skal oplades. Vognene leveres med ladeaggregat. Opladningstiden er 6 timer og sker via en alm. 220 v stikkontakt.

Melex-bilerne har haft succes i Danmark siden de blev lanceret. Af den lille model er der allerede solgt 90 stk., og man kan fra forhandlerens side notere sig salg til bl.a. DSB, Brdr. Gram, N. C. Bang, Odense m. fl.

Billedet viser den lille Melex-4 sammen med den nye type WA2.

FRA DAGBOGEN

26. november: **Herning.** En 19-årig ung mand idømtes i kriminalretten 15 måneders fængsel for bl. a. i Vildbjerg at have stjålet en af DSBs billetmaskiner og nogle blanke billetter. Den unge mand havde haft meget fornøjelse af maskinen, idet han stemplede billetterne og fik set en del af Danmark fra toget.

2. december: Kystbanen mellem Nordhavn og Svanemøllen ramtes i eftermiddags af forsinkelser som følge af et skinnebrud. Ved ca. 14.30-tiden var bruddet lavet, og toggangen sættes atter i gang.

5. december: Statsminister Hartling udskriver folketingsvalg, som skal finde sted den 9. januar.

8. december: **Husum.** Indbrudstyre har stjålet 3930 timerabatbilletter og 17 ustemplede billetter til Hillerød ved et indbrud tidligt søndag morgen. Ydermere sad der i pengeskabslåsen en portion plastisk sprængstof, som heldigvis ikke var bragt til detonation.

10. december: **Klampenborg.** Et godstog afsporede i aften på Klampenborg station. Tre godsvogne væltede ved uheldet, og det ene spor blokeredes. Resten af aftenen måtte de rejsende skifte fra/til S-tog på Klampenborg station, hvis de skulle bruge kystbanetog.

11.-12. december: Kraftig storm forårsager indstilling af trafikken på flere færgeoverfarter, bl. a. på den som sædvanlig første, der måtte give op, Bøjden-Fynshav. På Rødby-Fehmern måtte flere ture også aflyses.

Skønhed, De ikke aner
findes langs *private baner*

LANDET RUNDT

FUGLEFLUGTSLINIEN åbnede i 1963. Efter at have ventet i 13 år og 234 dage har en lodsejer ved Rødby modtaget betalingen for den jord, der blev eksproprieret til anlæggene. Beløbet for 280 kvadratmeter var 182,00 kr., men med renterne, der i løbet af ventetiden er løbet på, er checken blevet til 281,37 kr. Det giver en rente på 4 procent om året. Hvem andre end staten kan låne penge til den pris???

DSB har anskaffet en stor moderne svellestoppemaskine på boggiere fra det østrigske firma Plasser-Theurer. Maskinen, DSB Sv 10, er forbillede for en model, som modelbanefirmaet »Liliput« har sendt på markedet. Modellen fås dog endnu ikke med danske påskrifter, men med tyske.

Sterling Airways, charterflyveselskab, har fået afslag fra de sovjetiske myndigheder på en ansøgning om at iværksætte chartertrafik mellem København og Moskva. Det var Tjæreborg Rejser A/S, der skulle have lavet rejser hertil, men disse bliver altså ikke i denne omgang til noget.

Ferie- og udflugtssteder

Alt er lækkert fra

MØLLE-BAREN

Grenåvej 83 . Løgten . Tlf. 99 14 87
Pølser – Hot dogs – Pommes frites
Forårsruller – Is – Chokolade
– og så har vi frikadeller, som vor
mor lavede dem!

Lad os holde Deres fester

FALLING FORSAMLINGSBUS

Telefon (06) 55 12 63

Et godt madsted med venlig betjening
Ring og få et godt tilbud
Venligst Inger og Per Jeppesen

Missionshotellet ANSGAR

Prinsensgade 14-16 – Ålborg
Telefon (08) 13 37 33

Vi anbefaler . . .

BRUUNSGADES CAFETERIA

Brunsgade 49 . Århus . tlf. 12 02 43
God daglig middag, lækkert smørrebrød
platter og anretninger samt grill-retter
– også ud af huset
NB. Kun faguddannede kokke

Vi anbefaler et besøg hos . . .

Mortens Cafeteria i Slet

Chr. d. Xs' Vej 253 . Slet . tlf. 29 08 45
God daglig middag – Lækkert smørrebrød
samt altid frisklavet kaffe
Grill-specialiteter

Et besøg værd

THORS KRO

Thorsø – tlf. (06) 96 65 68
– hvor man hygger sig

DA

Sønderjyske militærbaner under 1. verdenskrig

3

Af SAG

Andholmsporet

Dette spor, der blev anlagt som aflæsningsspor for materialer til diverse befæstningsanlæg i området, jf. illustration 2 resp. 4, er det ikke muligt at finde rester af i 1974.

Det er ej heller lykkedes at finde brugbare arkivmaterialer f. s. v. angår oplysninger om anlæg eller anvendelse af sporet, men det kan oplyses, at officerselevgruppens notater om banerne generelt på denne egn sagde:

»Feltbaner har været anvendt i stor stil til transport af materiel til de militære anlæg.

Fra Hovslund har der været ført en bane til Skovby og derfra mod øst ind i skoven.

I byens nordøstlige hjørne var der station med alt, hvad dertil hører, og stort materialdepot, og herfra gik der så mindre baner til forskellige dele af stillingen, mens hovedbanen fortsatte mod øst ind i skoven, hvor den endte midt i en lysning, hvor man formentlig har tænkt sig at have en udladestation for krigsfornødenheder.

Lerskovbatteriet har ligeledes været forbundet ved en feltbane med den østlige længdebane. Der skal have været 1.000 m spor, men sveller og skinner er overalt fjernet.

Jordarbejderne til underbygningen har ikke været ringe, der findes dæmninger med op til 3 meters højde.

Trækkraft var oliemotorer.«

Dette var ordene, dateret 1922, februar.

Andholm-Lerskovsporet

Et 600 mm spor beregnet på tilførsel af materialer til Lerskovbatteriets og -områdets befæstninger. Rent umiddelbart undres man over, at der ikke har været sporforbindelse helt til foran nævnte normalspor (Andholmsporet), idet dette sporarrangement ville give langt bedre omlæsningsmulighed de 2 spor imellem.

Ganske vist fortalte svage erindringer på egnen, at der »vist nok blev hestevognskørt mellem de 2 spor«, men alligevel.

Teoretisk *kan* sporets forløb have haft endepunkt ved DSB-sporet, officerselevernes redegørelse siger nemlig bl. a., at »nogle uvæsentlige småspor ikke er medtaget på de aktuelle 1:40.000 kort«.

Spørgsmålet står altså måske åbent.

Derimod er der realitet i en beskrivelse, der er givet af en løjtnant, der var med i arbejderne, primært fæstningsbyggeri, men også i anlæg af bl. a. Andholm-Lerskovbanen. Aftrykt i »Der Nordschleswiger« i 1966. En forkortet beskrivelse siger følgende:

»I den snerige og kolde vinter 1916-17 blev hjemmelsmanden, næppe rask og netop hjemsendt fra lazaret på juleferie, telefonisk indkaldt til at møde på kasernen i Tübingen.

Der skulle opstilles et militærfangekompagni, klar til indsats.

Den 31.12.16 blev der givet marchordre til 150 mand. I Heilbronn stødte 100 til.

Turen gik pr. jernbane nordover, og man forventede at skulle til den hollandske kyst.

Først i Neumünster blev målet kendt – lejr Hürup II. Stadig pr. tog gik det til Over Jersdal, derfra med amtsbane til Galsted, og det sidste stykke pr. landevej.

Amtsbanetoget var pudsigt, vognene havde stole og borde, som indbød til kortspil.

Førstehåndsindtrykket af Hürup II – da man gennem sneen fandt frem – var nedslående, 3 halvfærdige barakker uden lys.

Pionerstaben, hvorunder indsatsmandskabet hørte, lå i Toftlund, og den første arbejdsordre gjaldt afslutning af barakopstilling samt indretning.

Nogle dage ind i januar blev kompagniet beordret til Løgumkloster, arbejdet var stillingsbyggeri ved Skærbæk.

I begyndelsen af februar 1917 blev vi stationeret i Øster Løgumlejen. Den lå i vejtrekanten Rødekro-Hovslund-Øster Løgum.

Arbejdet bestod her i stillingsbyggeri i Andholm, Rugbjerg, Lerskov, Skovby og Hovslund, samt anlæg af bane Andholm-Lerskov m. m.

I vinteren 1917-18 sluttedes disse arbejder, og kompagniet blev sendt til Vestfronten.«

Rugbjerg (Rovbjerg) skov sporet

Det kan, som kort beskrevet på illustration 4 stedfæstes, når man er lokalkendt og velorienteret.

Det samme gælder de omfattende befæstningsanlæg i skoven, de er næsten ikke til at overse. Selv for ikke-lokal-

Et næsten kirurgisk snit har blottet dæmnings opbygning. Nu er det kreaturpassage nord for Øster Terp. Foto: SAG.

kendte.

Hvad derimod ikke var til at finde, var en lokalt beskrevet dæmning af ret stort format, selv hjemmelsmanden måtte give op, selv om den skulle være der.

Arkivmæssigt er forholdene de samme som nævnt under Andholmsporet – intet.

Gjennergård militærspor

Et sidespor fra Å A øst for Hovslund. Sporets længde 214 meter.

Der er om benyttelse af dette spor oprettet overenskomst med Å A den 21.3.17, og der er deri bl. a. anført, at de generelle bestemmelser vedr. militærspor (baner) også var gældende her.

Sporet sammenholdtes med Hovslund-Skovby.

Amtsbanearkivet indeholder intet om vognudvekslingens omfang, blot den på ill. 3 anførte skitse.

Strandelhjørn-Strandelhjørn skov og Agerskov-Gammelskov

Her er vi inde på H.A.J.'s domæne, f. s. v. det eneste sted, selv om vi senere tangerer H.A.J. i Branderup m. m.

Når Branderup holdes udenfor, er det, som også senere nævnt, fordi dette

område »styres« af Å A, hvilket ikke var tilfældet f. s. v. angår de her omtalte 2 spor.

Den omstændighed, at det er H.A.J., medfører, at alt fortoner sig ud i den blå luft, de nødvendige arkivstudier har det, grundet manglende materiale, ikke været muligt at foretage.

Havde det blot været Å A.

Det kan derimod siges, at begge spor er søgt in natura, men, trods det at alle de til dette brug nødvendige hjælpemidler var til stede, var det ikke muligt entydigt at sige, *der* gik sporet.

Efter denne negative beskrivelse vender vi os til noget særdeles positivt, den faste forbindelse mellem de 2 amtsbanesystemer, Åbenrå hhv. Haderslev.

Den forbindelse, der har spøgt uden at blive til kendsgerninger, nemlig

Øster Terp-Branderup Mølle

Banelængde 6 km.

Og her er det Å A, her er stof at hente.

Også farligt stof, som f. eks. når et dagblad i 1969 skrev, at banen kun var i brug én gang, nemlig til en civil transport, samt at banen blev bygget af engelske(!) krigsfanger – hvad siger Haagenkonventionen? – og at sporet blev optaget og solgt til Egypten.

Den civile transport, det er rigtigt, en slåmaskine var det vist, og der blev i samme anledning anlagt et éngangssidespor hertil.

Men resten!

Vi begynder den 3.8.16 med en henvendelse fra Linien-kommandantur, Altona til Å A, hvori siges, at der ønskes overtaget 1 lokomotiv, sporvidde 1.000 (f. eks. fabriksnummer 365 – nu kendte man lokomotiverne!) – 23.8.16 foreligger der så en overleveringsrapport f. s. v. angår loko nr. 1 (365!), værdi 6.000 Mark. Dette udlejedes for 20,00 Mark pr. dag, men Linienkommandantur, Altona, går allerede 25.8.16 i rette med Å A om prisen, den synes for høj.

Linienkomm. opstiller et regnestykke således:

Lokomotivet kostede 13.100 Mark, 240 arbejdsdage med amortisation m. v. 7,25 Mark dgl. Dagligt reparationsgennemsnit 1,40 Mark, 2½ pct. kapitalrente 0,40 Mark, mindre reparationer og afrunding pr. dag 1,95 Mark, ialt pr. dag 11,00 Mark.

Der opnåedes dog enighed om, at den afsluttede generelle overenskomst skulle holdes, altså skulle betales 20,00 Mark pr. dag.

Som kuriosum kan nævnes, at de Åbenrå-lokomotiver også forrettede militærtjeneste andre steder. F. eks.

9.10.16: Et til Sylt afgivet amtsbane-loko beskadiget for 426,50 Mark, hvortil kommer 36,20 Mark i fragt. Dette var i øvrigt også loko nr. 1.

Hvor mange tog, der rent eksakt har kørt på dette banestykke, kan ikke opsummeres, men der foreligger i hvert fald oplysning om følgende samlede transport på banen: 12.9.17, særtog Åbenrå – Øster Terp transit – Åbenrå.

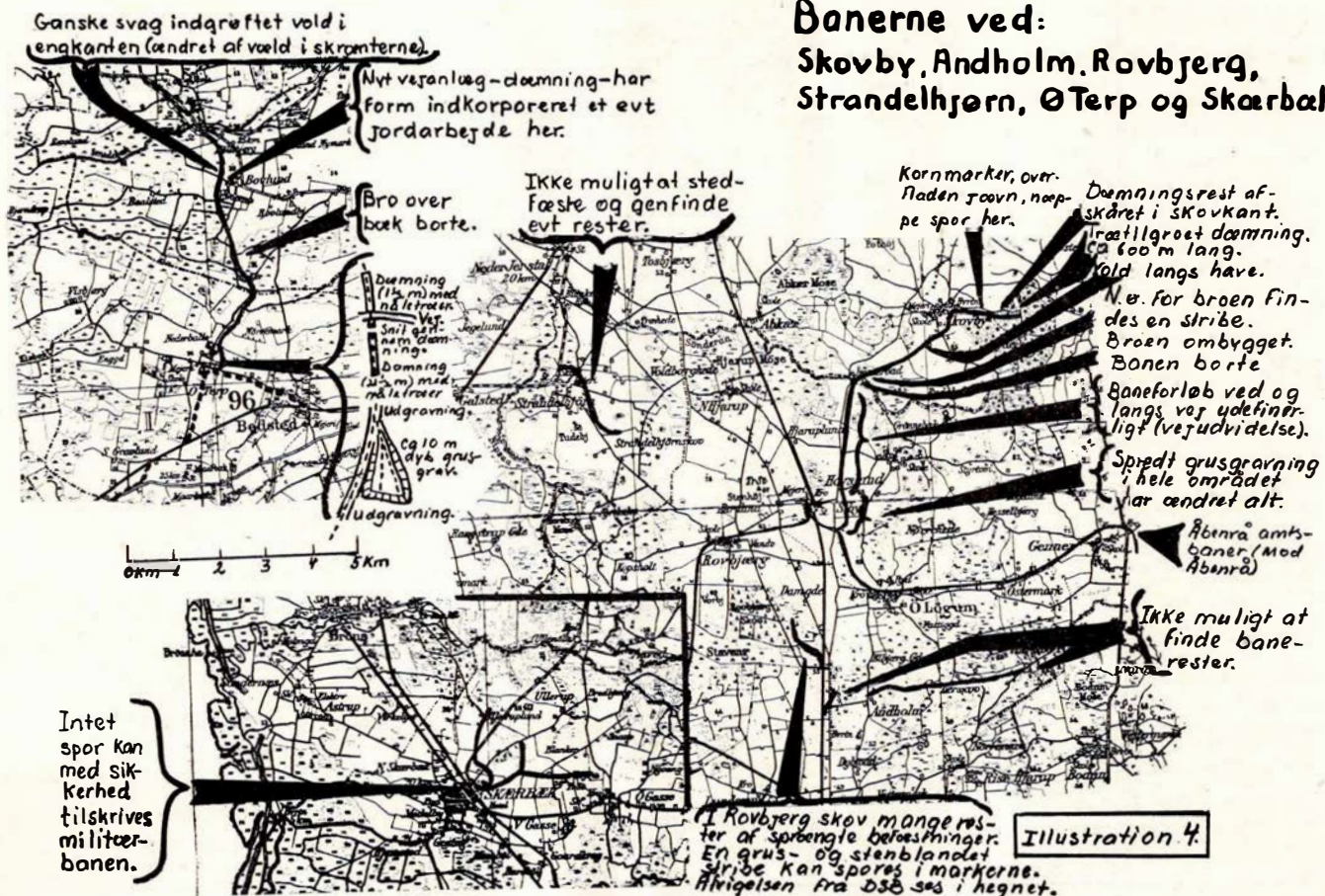
Åbenrå afgang	2.00
Hovslund	3.17–3.47
Øster Terp	4.57–6.20
Hovslund	7.30–8.00
Åbenrå	9.08

Toget, der befordrede fanger, bestod af 2 lokomotiver, 10 personvogne og 2 godsvogne. Det videreførtes ad Branderupsporet. Adresse ikke anført.

Det kan også noteres, at strækningen driftsmæssigt set overgik til Å A fra 1.4.17, samt at der er tale om adskillige over- og tilbageleveringer, der har altså kørt flere tog.

Den 6.1.19 gav H A J meddelelse om, at det ikke mere ville blive aktuelt at medbenytte strækningen Branderup-Branderup Mølle, og det vil i praksis nok sige, at Øster Terp – Branderup Mølle hermed er slut, et afsluttet kapitel.

(fortsættes)

Fest ombord

- stedet, hvor Etatens folk mødes

RESTAURANT KAHYTTE

Fredensgade 9 . Århus . tlf. 12 57 68

Hyggelige og venlige omgivelser

- og vore søde kahyttsjomfruer er hurtige og venlige.

Børge Andersen

Vær moderigtig klædt fra

BLEYLE BUTIK

Volden 2 . Århus C . tlf. 12 35 38

Kjoler - buksedragter - bluser - slacks

- nederdele. Smarte og nye ting til

piger i alle aldre. Bleyle klædt er

velklædt. Kig ind, De er velkommen.

Jonna Thygesen

EKKODALENS GRILL-TERIA

ved siden af damefrisør

Ekkodalen 5 . Århus . tlf. (06) 16 05 37

Alt i grill - 1300 gr kyllinger

Nyhed: middagsretter - nemt, hurtigt

og billigt. Åben hver dag kl. 11-23

Ekkopriser der giver genlyd

Hvor godtfolk mødes

RESTAURANT BLÆKSPRUTTEN

Viggo Stuckenbergsvej 13 - Århus

Telefon 16 12 49

ØL - SNAPS - HÅNDMADDER

Et ekstra godt tilbud søndag formiddag:

Kom og få en pot gratis billard fra kl. 10 til 13.

Vore funktionærer anbefales

KIOSKEN

V. Ringgade 170 . Århus . tlf. 12 61 72

Aviser - dag- og ugeblade -

lommeromaner - telegrammer -

Skriveartikler - tobak - is - konfektur

Åben til kl. 22

Specialforretningen med det førende udvalg

STÖCKLER GARDINER

- lige I centrum -

Guldsmedegade 30 - Århus

Telefon 19 02 44

Se godt - se godt ud
i MODERNE BRILLER fra ...

JØRN FILTENBORG OPTIK

Optometrist - Specialoptiker

Banegårdsplads 16 (ved SAS) . Århus

Telefon 13 77 22

Årstidens FRUGT og GRØNT køber vi hos

HANS KVIST's EFTF.

- det er Lykke -

Nørre Allé 17 - Århus - Tlf. 13 68 66

Altid 1. kl.s kvaliteter

Festlige feriedage på MALLORCA ...

- vi kender øen

- Speciale: GEROVITAL-behandling

Ultra rejser

Nørre Allé 76 8000 Århus C.

tlf. (06) 13 50 88

Hvor vi mødes

Grill - Cafeteria - Mælkepub

»CORNER

Kaserneboulevarden 35 . Århus

Telefon 12 20 70

Alt i lækkert grill - også ud af huset

Husk dagens ret (undt. lørdag-søndag)

- også ud af huset

CIGARFORRETNINGEN

v/ E. J. Hansen

Ny Munkegade 40 . Århus . tlf. 13 56 53

Fører alt i snus - skrå - kardus -

kolde øl - vin - cigarer og tobak

Aut. tipsforhandler

Ind til

B P - LANGENÆS

ved Erik Damm

Langenæs Allé 14 - Århus - Tlf. 145484

Spec.: Dækservice - Husk vor velassorterede kiosk. Åbent fra kl. 7.00-22.00

Vi anbefaler ...

BEAUX-ART

KUNST & ANTIK

Thorvaldsensgade 19 - Århus - 12 52 03

Stort udvalg i gaveartikler i alle prislag.

Billeder indrammes. Kig ind - det De

ikke ser i vinduet har vi indenfor.

Åben kl. 13-17.30, fredag kl. 13-19

Spis frugt fra

JOHS. CHRISTENSENS EFTF.

v/ Benneschou Nielsen

Vesterbrogade 16 . Århus . 12 80 95

Alt i årstidens friske frugter og

grøntsager

Kun én kvalitet - den bedste

Fodtøj til hele familien

- så ind til

SKOBORGEN

Frederiks Allé 160

Telf. 12 04 23

VERI SKO

Veri-Center

Telf. 17 52 23

LIBO SKO

Silkeborgvej 226

Telf. 15 71 85

Etatens funktionærer handler hos

FIRMA LILLELUND

v/ Dan Sørensen

Nørregade 55 . Århus

tlf. 12 06 89 - 12 26 06

Alt til hus, have og hobby

Glas og porcelæn

Stort udvalg i gaveartikler

Vær prisbevidst - gå i

DELIKATESSEN

ved slagtermester H. Jensen

Otto Rudsgade 47 - Århus

Telefon 16 87 61

Flæsk, kød og hjemmelavet pålæg

Møre oksestege - Vi har altid et godt

tilbud til fryseren

KØB DET BEDSTE - DET GØR VI !

Det store udvalg i moderne tæppebelægning finder vi hos

J. L. TÆPPER

Åboulevarden 51 . 8000 Århus C.

Telefon (06) 13 99 32

NB. Vor fuldt monterede prøvevogn

kommer også gerne hos Dem og

afgiver tilbud uden forbindende.

Et langt jernbaneliv (18)

Af fh stfst G. BAKKE, Grenå

(fortsat fra nr. 12 side 27)

Stfs. G. R. I. Bakke, fh Grenå.

Den 1. september overtog jeg bane-gården, og der lå en frygtelig møgbunke på skrivebordet – gamle sager og rykkere, som jeg begyndte at gennemgå. Assistent Hillbrandt blev mig en god hjælp på mange måder. Så kom overportør Thagaard ind og fortalte, at tyskerne havde bemærget sig to åbne vogne, læsset nedskudte engelske flyve-maskiner i dem, og vognene skulle på havnen til P. O. Poulsens Kulkompagni til læsning med kul til bl. a. et mejeri, som ikke havde mere brændsel. Der var den aftale mellem besættelsesmagten og Statsbanerne, at tyskerne skulle behandles som danske kunder – hverken bedre eller ringere. Men under de særlige forhold i Thisted var denne aftale helt sat ud af kraft, så de fremmede beherskede faktisk situationen.

Jeg priste det held, at jeg havde aflagt visit hos majoren, thi nu indtraf den første alvorlige episode, som der

desværre blev mange af. Jeg kom straks ud til de læssende tyskere og tog den strenge mine på. »Hvor kan det falde Dem ind at begynde læsning i disse vogne. Ved De ikke, at De skal bestille vogne, så stationen kan levere efter mulighed?« Det var ikke muligt at få den tyske leder til at forstå, at han handlede mod de givne instrukser, så nu måtte jeg have fat på Erdmann, som jeg ringede op og forklarede denne første vanskelighed. Straks efter ankom Erdmann med 11 tropper med maskinpistoler og stålhjelme. Efter kommando ret og rør tilkaldte Erdmann lederen, der fik en irettesættelse, fordi man ikke havde fulgt reglerne. »Læs af og gå ind på kontoret og bestil vogne!« Så afmarcherede Erdmann med sine 11 tropper. Hvad de skulle forestille, har jeg ofte tænkt på.

Tyskeren var sur. »Vi kan vel nok læsse af her?« spurgte han. »Ikke tale om. Her kører færdselsvogne hele dagen, men ved borgmesterboligen er der et kranspor, hvor der kan stå 2 vogne. Der skubber De vognene ud, og nu skal jeg sende en portør, som kan sørge for sporskiftning.« Han så lidt forbavset på mig og sagde: »Ja, men der kommer vel en rangermaskine?« Vi havde 2 Hs maskiner til rangering hele døgnet, og de havde nok at bestille, så det kunne jeg ikke klare for tyskerne, men som jeg sagde: »De er jo mange, blot på med en skulder hver!« Og så skete faktisk min største oplevelse i hele min tid ved jernbanen. Sammen med stationspersonalet, som havde overværet episoden, nød jeg at se de grønne i virksomhed. Vognene blev anbragt, aflæssede, vogne bestilt – alt i orden. Og tænk, hvilken oplevelse og hvilket held straks efter min tiltrædelse. Denne affære rygtedes jo snart i det lille bysamfund, og jeg fik mange tilkendegivelser de følgende dage.

Lystrup

Køb kød hos den rigtige slagter

LYSTRUP SLAGTERFORRETNING

Bygaden 18 . Lystrup . tlf. 22 10 23

Kød – Flæsk – hj.lavet medisterpølse
Leverpostej – Pålæg

Altid et godt tilbud på hele eller halve
bacongrise. Det er os med det møre
oksekød til alle formål.

Lukker mandag kl. 13 – lørdag kl. 12

Kør ind til

GULF SERVICESTATION

v/ Sten Pedersen

Lystrupvej 221 . Lystrup . tlf. 22 13 46

Benzin – Olie – Vask – Smøring

Stort udvalg i autoudstyr
Quick service udføres

Gå ikke forgæves, gå i...

FRIKØB v/ Erik Toft

Handelscentret . Lystrup . (06) 22 20 98

Pengene strækker længere
flere gode tilbud til Dem hver uge

Løgstrup

Løgstrup Blikkenslagerforretning og V. V. S.-Center

ved Leif Andersen

Skivevej 180 – Løgstrup

Telefon (06) 62 20 62

Alt i nyt – såvel som reparationer

Indhent venligst tilbud

Tilbud gives uden forbindelse

Musikundervisning

Musiklæreren: Når to er duo og tre er trio og fire en kvartet, hvad er så fem og seks?

Eleven: Elleve.

Det førende udvalg i
Radio – TV og båndoptagere
finder vi i den nye specialforretning

KOK RADIO & TV

M. P. Bruunsgade 43 . Århus . (06) 19 00 11

— — — et hanefjed foran

Etatens folk anbefales

Skanderborg Køkkencenter

Voldvej 21 . Skanderborg . (06) 52 03 08

Nyt køkken er billigere end De tror –
få et uforbindende tilbud

Alt i vinduer, glas, lofts- og vægpaneler
Åben daglig kl. 9–17.30, fredag til kl. 20
Aften tlf. (06) 94 42 71 – 84 65 73

Aarhus og omegn

VESTBYENS BLOMSTER

Jens Baggesensvej 40 - Århus
Telefon 16 68 67

Alt i årstidens friske planter og afskårne blomster. Fikse visitbuketter

ARNE SØNDERGAARD-LARSEN

Tandlæge

Kons. 9-17, lørdag 8-11

Ingasvej 57 . 8220 Brabrand . 26 18 83

Midt i byens centrum er der åbnet en stor, smart dyrehandel. Vi fører et stort udvalg i fugle og fisk samt alt i tilbehør til Deres dyr.

TROPECENTRUM

Frederiksgade 1 . Århus . 19 11 32

Spec. for hundevenner - Stort udvalg i alle former for hundeaikler . . .

Tag noget lækkert med hjem fra

ALLE-BAREN

v. Susanne og Jørn

Frederiksalle 57 . Århus . 13 98 15

Lækre grill-kyllinger - supper - gule ærter - håndmadder - madpakker uden ventetid - samt mange andre lækre ting, også ud af huset.

Åben 11-23, fred. & lørd. 11-5 morgen

Vore funktionærer anbefales

KRÆS SMØRREBRØD

Thorvaldsensgade 34 . Århus

tlf. (06) 13 10 19

Til fester diner transportable

Gule ærter hver onsdag. Suppe fredag og lørdag - Lækre madpakker i alle prislæg. Åben hverdage 7-17.30, fredag 7-20 - lørdag 7-14 (Ny indehaver)

Vore damer anbefales

DAMEFRISØR ELSE WARMING

Skovbjergvej 2 A . Højbjerg . 27 34 43

Alt indenfor moderne hårpleje

Personlig betjening - billigere priser

Vore funktionærer handler hos den rigtige slagter . . .

HENRY NIELSENS EFTF.

v/ Peter Sørensen

Silkeborgvej 228 . 8230 Åbyhøj

Tlf. (06) 15 12 81

1. kl.s kød, flæsk, hj.lavet pålæg
Prøv vor lækre medisterpølse og leverpostej. Velhængte og møre oksestege

Spis sundt fra

FRUGTHUSET

Jordbrovej 23 - Århus - Tlf. 16 92 35

Alt i årstidens friske frugter og grøntsager
Blomster og planter

Tag noget lækkert med hjem fra

SØNDER-GRILL

Sønder Allé 20 . Århus . tlf. 12 45 61

Alt i grill

- det er os med de store kyllinger
Åben mandag-lørdag kl. 11-1
Søndag kl. 16-1

Vi spiser på . . .

MØLLEVANGENS CAFETERI

v/ Vibeke og Finn Gammelby

Helge Rohdesvej 13 . Århus

Telefon 16 68 86

God daglig middag, lækkert smørrebrød

Frisklavet kaffe samt øl og vand

Spec.: Diner Transportable

Ny kjolesalon . . .

EDITH PEDERSEN

Sdr. Ringgade 19 . Århus . tlf. 11 21 15

Alt indenfor finere kjolesyning

Spec.: Rep. og omforandring af både dame- og herregarderobe

Hvorfor købe det næstbedste, når vi har det bedste til samme pris

ESSO SERVICENTER

Strandparken . Århus . tlf. 12 91 84

Her får De 1. kl.s fagmæssig betjening
Altid til tjeneste med råd og vejledning
Kirsten og Jørgen Jensen

Kør ind til . . .

TEXACO SERVICE STATION

Rosenhøj 30 - Viby J. - Tlf. 29 19 91

Benzin - olie - vask - smøring
Hurtig og fagmæssig betjening
Husk at bestille tid og husk vor ekstra service for den travle bilist hver torsdag aften. Smøring og olieskift til kl. 20

Kør ind til - - -

CHEVRON

Ryvej 22 . Hasle . tlf. 15 57 56

Benzin - Olie - Quick service

Mod. fuldautomatiske vaskemaskiner

Dækkontrol - Batterikontrol

Lygtekontrol

Motto: Vi er ikke tilfreds, før De er det
Ny indehaver: Bent Jensen

Egå

Få fagmæssig betjening

TEXACO SERVICE

v/Hansen og Eriksen

Skæring Strandvej 4 . Egå . tlf. 22 06 83

Benzin - Olie - Vask - Smøring

1. kl.s reparationer af faglærte mekanikere - og så er vi hurtige

Vær sikker på god service -
kør ind til

BP EGÅ HAVVEJ

Her får Deres vogn en fagmæssig
behandling - Husk vor BP butik
Leif Marxen

Hornslet

Tandlæge

O. LARSEN

Alpevej 16 . Hornslet . (06) 99 48 66

Konsultation 9-16 samt efter aftale

Rønde

Bag den gode smag

RØNDE BAGERI

Hovedgaden 16 . Rønde . tlf. 37 10 55

Alt indenfor bageri og konditori
Bestillinger på alt slags modtages
Velkommen i vort moderne bageri
Vera og Flemming Sortberg Jensen

Hammel

Vore damer går i . . .

SALON MINI

Bogfinkevej 1 . Hammel . (06) 96 25 67

Alt indenfor moderne hårpleje

Hurtig og venlig betjening

Velkommen i »Salon Mini«

Ruth Andreasen

HAMMEL LÅSESERVICE

Vestergade 2 . Hammel . (06) 96 31 39

Ingen opgaver er for store - Vi ordner
alt vedrørende oplukning af låse

Nøgler laves uden ventetid

Og så var der det med at finde en lejlighed. Ganske vist havde jeg forbeholdt mig ved ejendommens overdragelse i Næstved, at vi kunne blive boende fortsat, men jeg ville jo gerne have min kone med til mit nye virkefelt. Det var håbløst at få lejlighed. Alt var belagt af tyskere, hvad enten det var lofter eller kældere. Baneingeniør Due, Struer, kom en dag, for at vi kunne se på evt. køb af en ejendom, men der var intet, som kunne passe. Så kom jeg i tanke om, at der på finansloven var et beløb på 250.000 kr. til opførelse af lejeboliger i byer, hvor det var vanskeligt at skaffe lejlighed. Min forgænger kunne jo blive boende på 1. sal i et år. Det er godt at have venner i nøden.

Victor Larsen var trafikminister, så jeg spurgte ham, om beløbet eller en del deraf var tilstede. Hele beløbet er der, svarede han. Indsend blot ansøgning til generaldirektoratet, så kommer huset. Men så var der pladsen. Mellem posthuset og vejen til den gamle kirkegård var en dejlig grund, som ganske vist var lejet af postvæsenet. Men det gik i orden. Der var en nydelig lund af elmetræer med en skovbund af forårsblomster. Det gjorde ondt at se, der blev fældet nogle dejlige træer, men et skønt sted var det. Senere blev jeg klar over, at det var et meget farligt sted, anbragt mellem vandtårn og drejeskive. Men »rette vedkommende« garanterede mig, at hvis det skulle blive nødvendigt, ville vi blive underrettet i god tid. Ikke længe efter min ansøgning kom meddelelsen om, at der ville blive opført en lejebolig, og arbejdet blev udbudt.

Opførelsen af huset varede 11 måneder, men jeg havde det godt på Missionshotellet, og min kone befandt sig vel i Næstved. Poul var blevet ingeniør på Luxol kemiske fabrikker, men kom senere til De forenede Papirfabrikker, hvor han har været siden.

Jeg fik lagt mine fridage sammen, så jeg kunne komme hjem hver måned. Det var ikke hver rejse, der gik uden forhindringer, men det vendte man sig til. Jævnligt tog jeg toget til Sjælland

Gråsten

Vil De være godt kørende – så køр til
GRAASTEN AUTOVÆRKSTED
 Slotsgade 19 . Gråsten . (04) 65 15 14
 Alt indenfor 1. kl.s reparationer og
 service – Folkevognsværksted
 Birgit og Leif Lindengren

Gå ikke forgæves – gå i
NYGADES FARVEHANDEL
 Nygade . Gråsten . tlf. (04) 65 15 61
 Tapeter – Farve – Lak – Voksdug –
 Vinyl – Plastik – Gulvbeklædning
 Alt til gør det selv – kig ind

og spiste frokost hos den herlige kromand Niels Søndergaard på Sjørringvold kro, og så »afspadserede« jeg kalorierne ved at spadserede de 6 km til Thisted. Da min kone omsider kunne komme til indflytning i den nye bolig i august 1944, kom hun straks ind i et meget omfattende selskabeligt liv. Aldrig nogensinde har jeg været udsat for en så eventyrlig gæstfrihed som blandt thyboerne, og nu var de jo spændt på at se den anden part. Og jeg må sige, hun faldt godt til.

En dejlig sommerdag sidst i august foreslog jeg, at vi tog toget til Sjælland og drak kaffen på kroen. Da vi kom til et overdådigt kaffebord, spurgte jeg Niels Søndergaard, hvad det skulle betyde, og han svarede, at det var hans svigerfars 70 års dag dagen i forvejen, og nu spiste vi levningerne! Så siger denne herlige kromand: »Nu skal vi sgu ha' en cigar!« Og så tager han sit store nøgleknippe op, lukkede pengeskabet op og udtog en uopskåret kasse Ninetta. »Hvor har du dog fået den fra, Niels Søndergaard?« »A har sgu fler, og du skal få jen, hver jenneste gang, du kommer.« Denne lille oplevelse kommer jeg i hu, hver eneste gang, jeg tager en Ninetta hjemme eller bydes den ude.

(fortsættes)

BAT-KON 1/2

– et begreb blandt fagfolk

H. C. ANDERSENS BOULEVARD 42
1553 KØBENHAVN V . TLF. (01) *11 18 19

Odder

ARNDT'S

Ure – Specialoptik
 Holsteinsgade 7 . Odder . (06) 54 23 13
 Odder Brillecenter
 Egnens modehus i briller

Gælder det kørekort – så
Henning Nielsens Køreskole
 Strandvejen 15 . Saksild . Odder
 tlf. 55 82 05
 Medlem af Dansk Kørelærer Union

Lad os gøre Deres fester til en succes

Restaurant »Edelweiss«
 Rådhusgade . Odder . Tlf. (06) 54 00 55

Alt i hyggelige omgivelser
 med venlig betjening

– stedet, hvor man kommer igen

Gå til fagmanden

SPORTSHUSET

Rosengade 41 . Odder . Tlf. 54 10 35
 Sportsartikler til enhver idrætsgren ...

Hadsten

Kør ind til ...

ESSO SERVICE STATION
 Ellemosevej . Hadsten . tlf. 98 13 70
 Benzin – olie – smøring – vask
 Vi ordner alt vedrørende Deres vogn
Husk vor Autobutik

Køb og salg

- Hansen var så fuld i går, at han solgte hovedbanegården.
- Det behøver du da ikke at bekymre dig om.
- Jo, det var mig, der købte den.

Silkeborg

SILKEBORG SPAREKASSE

Telefon (06) 82 52 66 - Postgiro 78 63
Mandag, tirsdag og onsdag 9.30-16.00
Torsdag 9.30-17.00
Fredag 9.30-19.00

DORTHE KOLONIAL

ved Dorthe Gammelgaard
Jernbanevej 35 - Silkeborg
Alt i kolonial - konserves - vine -
spirituosa samt tobaksvarer
Prøv vor ekstrafine kaffe
Telefon 82 14 55

Vi mødes i . . .

EGEPARKENS GRILL-CAFE

Egeparken . Silkeborg . Tlf. 82 15 83
Alt i lækre grill-retter - uden ventetid
Is - Kaffe - Øl - Vand
Vi leverer også ud af huset
(Ny indehaver) Inge og Ib Th. Johansen
Åben fra tirsdag til søndag kl. 11-22

Maden i topklasse

hjorten

-stedet
hvor man
hygger sig

ØL-OG VINSTUE

Tværgade 6 . Silkeborg . (06) 82 93 20
Se vort store spisekort - altid en
lækker søndagsmiddag fra kl. 11-14 og
17-20. Lækre »Hjorteruller« i vildtsauce
- og så er vi hurtige - ingen ventetid -

Hvor etatens folk mødes . . .

Restaurant Linie 7 & Trinbrædtet

Borgergade 23 . Silkeborg . 82 77 66

Linie 7 - det er sagen

MIDTJYSK AUTOCENTER

Vestergade 125 . Silkeborg . 82 94 22
1. kl.s reparationer
Opretnig - Rustskader
Fagmæssig og reel behandling

Them

Vil De have fagmæssig betjening . . .

KNUDLUND AUTOCENTER

Reparationer og opretning af alle bil-
mærker med moderne tekniske hjælpe-
midler. Tilbud og overslag på repara-
tioner gives. Smøring, olie, dæk.
Køb og salg af biler.

KURT MIKKELSEN - Industrivej 2
Them - Telefon (06) 84 73 05

Kragelund

Vil De ha' fagmæssig betjening,
så kør til

FELDBAK'S AUTO

Kragelund Møllevej 4 . Kragelund
tlf. (06) 86 71 96

Opretnig - Pladearbejde
Moderne test- og svejseudstyr
Spec.: Simca - Chrysler - Sunbeam

Spentrup

Bag den gode smag . . .

KRINGLEN

ved bagermester Færgemann
Spentrup - Telefon (06) 47 74 01

Alt i lækkert brød og kager
Konfekturer - fine gaveæsker
Husk vor lækre fødselsdagskringle

Vær prisbevidst - kør ind til

UNO-X SERVICE STATION

Mariagervej . Hvidsten . Spentrup
Tlf. (06) 47 73 76

Benzin - Olie - Smøring
1. kl.s reparationer udf. på alle vogne
Fagmæssig og reel behandling
Mekaniker Lars F. Sørensen

Aulum

Skal bilen males . . .

Aulum Autoopretning & lakering v/ Leif Grønning

Industrivej . Aulum . (07) 47 26 40
Alt indenfor autolakering udføres på
såvel personbiler, busser og lastbiler
1. kl.s fagmæssigt arbejde udføres

Herning

DALLS

HERREMAGASIN

Bredgade 27-33 . Herning
HERREHABITTER

Specialitet: topmærket Sterling
Kamgarn - Twist - Trevira

Nyd en god kop kaffe
mens De venter.

RUTEBILSTATIONENS KIOSK OG CAFETERIA

ved Tove Akehøj . Herning
Aviser - tobak - chokolade
Hurtig og høflig betjening

Vi handler i . . .

MEJERIUDSALGET

ved Aagaard Olesen
Søndergade 34, Herning. Tlf. 12 06 77
1. kl.s mejeriprodukter - lækkert brød
og kager, kolonialvarer samt øl og vand

Vi spiser på . . .

TOUT PRÉT

ved Meta og Magnus Østergård
Østergade 18 . Herning . tlf. 12 30 08
Et godt madsted til rimelige priser

Østbirk

Bag den gode smag . . .

ASGERS BAGERI

Storegade . Østbirk . Telf. 78 10 28
Alt i lækkert brød og kager
Prøv vor lækre fødselsdagskringle

Bjerringbro

Vær prisbevidst - gå i . . .

Søndergades Selvbetjening

Bjerringbro - Tlf. 68 10 33
Alt i kolonial . konserves . spirituosa
konfekturer . tobaksvarer
Stort udvalg i dybfrost

Diner transportable -
lad os tage besværet - - -

GRILL-HYTEN

v/ Peter Nielsen
Søndergade 53 . Bjerringbro . 68 27 36
Alt i festmiddage, platter, smørrebrød
Har De prøvet vore lækre ragede
kyllinger

Broager

Lad os tage besværet...

SKELDE FORSAMLINGSHUS

Vi har 1. kl.s køkken – hurtig og venlig betjening, vi holder alle slags fester i hyggelige lokaler.

Ring til 44 14 19 og få et godt tilbud NB. Husk vor diner transportable Venligst Gudrun og Hans P. Hansen

Hempels Skibsfarver har til kunder og firmaets venner udsendt en særdeles nydelig kalender med historiske farvebilleder af skibe, altsammen udført og udvalgt med omhu. På en af plancherne bemærkes bl. a. den danske hjuldamper GERDA på vej ud af Københavns Havn.

Rockwool, fabrik af isolationsmaterialer m. m., har udsendt en jule- og nytårshilsen til kunder og venner af firmaet. Det er kunstneren Svend Wiig Hansens arbejde »Billedet« i en smuk reproduktion, lige til at hænge op på væggen og pryde denne.

Gå ikke forgæves – gå i

FOTOMAGASINET

Adelgade 15 . Hobro . Tlf. (08) 52 13 53

Foto og kino – Specialforretning indenfor foto og smalfilm Kom ind og få en billedsnak

FOTOHOBBY

Kulør på tilværelsen

For mange amatører er det en kendt og elsket hobby selv at fremkalde og forarbejde film, og i de senere år er også farvebillederne ved at blive indlemmet under amatørernes arbejdsområde i mørkekammeret.

I Agfa-Gevaert's litteraturserie er nu udkommet et hefte som hedder: »Einrichtung einer Amateur Dunkelkammer«. Hæftet omhandler indretningen af et amatør mørkekammer, hvor der tages hensyn til både sort/hvid og farve, uden at man dog kommer ind på selve processerne.

Der er i heftet særlig lagt vægt på mørkelægning, vandinstallation, grundrids, apparaturtyper ovs. En beskrivelse af såvel et mobilt som et fast installeret mørkekammer indgår i hæftet, som iøvrigt giver et væld af nye ideer til indretning af mørkekamre såvel til

Portrætter – Brudepar – Børn –

Selskaber – Sort/hvid og farve

Kameraer – Smalfilm – Film – Tilbehør

Fremkaldelse af alle filmtyper

Fotograf og Fotohandel

KJELD SMED

Nørregade . Bjerringbro . (06) 68 12 11

Når det gælder køb af foto samt tilbehør, anbefaler vi et besøg i den nye specialforretning

FORREST FOTO

Valdemarsgade 26 – Århus – Tlf. 136746

Bliv medlem af Fotoklubben »Rasmus« (årligt kontingent kr. 10,-) og opnå bl. a. kontante fordele.

amatører som den avancerede fotografmand. Heftet koster 17,60 kr.

Ligeledes er der udkommet et hefte som hedder: »Filter in der Fotografie«, hvori der gives udførlige beskrivelser af optagefiltre, korrekturfiltre, kontrastfiltre, infra-rødfiltre og mange andre filtertyper, såvel til fotografiske optagelser som til kopiering og andre formål. Heftet indeholder endvidere et afsnit om additiv og subtraktiv farveblanding, måling af farvetemperaturer, tæthed og transparens, en del grafiske tabeller om farve og sort-hvid.

Dette hefte koster 6,50 kr.

Hefterne er på tysk og kan rekvireres gennem en fotohandler eller direkte fra Agfa-Geveart A/S mod betaling af beløbet på giro 19 39 80. Komplet litteraturliste med priser tilsendes gerne ved henvendelse til Agfa-Gevaert, kundeinformation, telefon (01) 96 67 66.

For godt 2 år siden gav Agfa-Gevaert de hjemlige forbrugere muligheden for at kunne få farvebilleder uden hvid kant.

Grunden til dette alternativ var ikke blot en service, men mere en erkendelse af – og viden om – den retning, forbrugernes ønske på længere sigt ville gå.

Således er antallet af bestillinger på Agfa-colorbilleder uden hvid kant i dag

Når det gælder selskabsfoto, så gå til

Fotograf Leif Tychsen

Adelgade 2 . Skanderborg . tlf. 52 16 58

– KOMMER OVER ALT –

Farvefilm modtages til fremkaldning

Horsens

Vi handler i

KONFEKTUREFORRETNINGEN

Borgergade 8 . Horsens

Alt i konfektur – chokolade fine gaveæsker – gammeldavs isvafler

Se det hele klarere med briller fra

ERIK ELIASSEN

Optometrist – Specialoptiker

Borgergade 2 . Horsens . Tlf. 61 13 22

– kom ind og få en brillesnak

Vi handler i

TOBAKSFORRETNINGEN

v/ Niels Jørgensen

Sønderbrogade 51 . Horsens . 62 27 99

Alt indenfor cigarer, cigaretter, tobak, dag- og ugeblade

Vin og spirituosa.

Bilreparationer er en tillidssag – så derfor

LUNDVEJENS AUTO

Tyrsted . 8700 Horsens . (05) 61 05 50

Reparationer . Autoopretning . Smøring

m. m. til fornuftige priser

Få et tilbud

Gå ikke forgæves – gå til

IDEAL

Damekonfektion også for den modne kvinde. Spec.: Skind og pelsrensning

Grønnegade 11 A – Horsens

Telf. (05) 62 56 74

dominerende, og derfor er denne kopi-eringsform indført som standard.

Den nye smalfilm, som Agfa-Gevaert lancerede i foråret, den såkaldte Agfa-chrome Super 8, har vist sig at være en værdig afløser af den hidtidige Agfacolor CK 17.

Ved samme følsomhed som forgængerens – kunstlys 17 DIN, dagslys 15 DIN – virker den nye film gennem en forbedret farve- og kontrastgengivelse. Samtidig har den en væsentlig forbedret nuancering af de enkelte farvetoner og en bedre skarphed.

Den bedre farvenuancering har man bl. a. opnået ved at bruge nye farvestoffer (farvekomponenter). Desuden har man kunnet øge billedets farvemætning uden at forøge kontrasten.

Dette betyder i praksis en høj farvebrillans uden at der sættes noget til af eksponeringsspillerummet. Det har

Randers

Midtjyllands største tæppemarked -
Danmarks laveste priser

Yderst på Mariagervej . 8900 Randers
Telefon (06) 43 59 11

- så velkommen til tæppemarked -
De er sikker på et godt køb . . .

Vi handler hos

Købmand EGON SCHOUS EFTF.

v/ Ilse Davidsen

Tindbæk . Randers . Tlf. (06) 45 10 80

Kolonial - Konserves - Tobaksvarer

Øl - Vand - Spirituosa

Det er os med den gode kaffe

Bag den gode smag

ROSENDALS BAGERI

v/ Tommy Piil

Udbyhøjvej 3 A . Randers . tlf. 42 26 88

Alt i lækkert brød og kager

Bestillinger på alt slags brød
modtages gerne

Er du Ventemor eller bare lidt rund -
yndig under alle omstændigheder
kig ind til

BUTIK ALICE

Vestergade 10 . Randers . tlf. 43 89 99

Det er os, der gør runde piger til
smarte piger.

Følg GULFSTRØMMEN til . . .

GULF service

ved R. Sollok Mortensen

Strømmen 26 - Randers - Telf. 42 30 04

Benzin - Olieskift - Smøring

Autoudstyr - Quick-vask

Autoreparationer udføres

Forkort rejsen med en

lommeroman fra . . .

MARIAGERVEJENS KIOSK

v/ Gretha og Verner Balsby

Mariagervej 106 - Randers - 42 62 28

Aviser - Uge- og månedsblade samt
alt i papirartikler

Stedet for moderne hårpleje . . .

ROTHMANNS DAMESALON

ved Bodil Østergaard

Nyvej 21 - Randers - Tlf. 42 28 87

1. kl.s individuel hårpleje udføres

Hobro

Vi handler hos

KØBMAND BORUP

Handest Frikøb . Hobro . tlf. 45 22 14

Alt i kolonial - konserves - tobaksvarer

vin - øl - spirituosa

Købmanden med den gode kaffe

Smyk Deres hjem med . . .

HOBRO BLYRUDER

Jernbanegade 1 - Tlf. 52 28 30

Blylamper føres i flere modeller

Kig ind og få et godt tilbud uden
forbindende

Få mere for pengene - gå i

TØJ SHOP'EN

Hannerupvej . Hørby . Tlf. (08) 52 14 80

Nattøj til piger og drenge i alle aldre

Smart undertøj - Alt til baby

Stoffer til ethvert formål - Lynlåse -

Knapper - Kig ind og se vort store udv.

Gælder det nye dæk . . .

HOBRO DÆKSERVICE

Hostrupvej 68 . Hobro . tlf. 52 26 90

1. kl.s salg og service til konkurrence-
dygtige priser

Vi har dæk til alle vogne

Kør til

MØLLERS AUTO

Løgstørvej . Hørby-Hobro . tlf. 52 05 31

Benzin - Olie

1. kl.s autoværksted - reel behandling

udføres af fagfolk - på alle vogntyper

Kør ind til . . .

UNO-X SERVICE STATION

ved A. Therkelsen

Skivevej - Hobro - Tlf. (08) 52 19 42

Benzin - Olie - Smøring - Autoudstyr

Vi er bare billigere - 1. kl.s betjening

Øster Tørslev

Bag den gode smag

ØSTER TØRSLEV BAGERI

v/ Frits Hansen

Tlf. (06) 47 60 35

Alt indenfor lækkert brød og kager

Stevnstrup

Vi handler i

STEVNSTRUP BRØDUDSALG

ved LIS FRANDBSEN - Stevnstrup

Telefon 46 71 80

Alt i lækkert brød og kager - konfek-
ture - is

Hørning

Lad Deres fester blive en succes
med mad fra

Hørning Diner Transportable

Langgade 18 . Hørning . (06) 49 43 38

Middage - anretninger - smørrebrød

Kransekage - vin - øl til populære

priser - ring og få et godt tilbud

Langå

Bag den gode smag

MØNSTERBAGERIET

Bredgade 50 . Langå . tlf. 46 10 07

1. kl.s lækkert brød og kager

Bestilling på alt slags brød modtages

Hinnerup

Vil De være moderigtigt klædt - gå i

MODENYTT

Handelsgården . Hinnerup

tlf. (06) 98 70 00

Vi har fikse ting til piger i alle aldre
i de førende mærker - og det er kvali-
tet for alle pengene.

MATERIALISTEN

Handelsgården . Hinnerup

tlf. (06) 98 32 80

Vi har alt til at brygge Deres egen vin
og øl. Dax hundefoder - Alt i Matas
varer og meget andet.
Spørg materialisten.

Vi mødes hos Inge

BYKROEN

Handelsgården . Hinnerup

Telefon (06) 98 70 74

Vil De hygge Dem med lidt koldt eller
en god daglig middag - vi har det hele.
Lad os holde Deres fest i vore hygge-
lige lokaler - ring og få et godt tilbud.

man opnået gennem emulsionsegen-skaber, der bevirker en positiv styring af kemisk uævekslingsprocesser mellem farveemulsionerne ved forarbejdningen (inter-image effekten).

Hos Agfachrome Super 8 opnås yderligere gennem en forbedret modulation og transparens i lysene et præcist skarphedsindtryk og en klar gennemtegnning af billedet. Her taler fagmanden om en optimering af gradutionsformen i forhold til den gamle film. Som base er benyttet celluloseetriacetat. Filmamatørerne kan altså ved klipning af filmene bruge både den klassiske vådsplejsning og den moderne folieplejsning. En praktisk hjælp for filmamatøren er memo-felterne på de nye Agfachrome-films forsendelsesposer, der muliggør en hurtig sortering af de film der kommer tilbage fra omvendeanstalten. Agfacolor-Service i Glostrup yder den sædvanlige hurtige fremkalder-service, idet Agfachrome Super 8 bliver fremkaldt på 5 timer. Det vil sige, hvis Agfacolor-service har filmen inden kl. 10, så kan den afhentes samme dag kl. 15.

Man kan selvfølgelig også indlevere den hos en fotohandler eller selv sende den med posten, så tager det bare den tid længere som postvæsenet behøver.
Knud Sidal.

FRA KLUBBERNE

Juletræstog er blevet en tradition. Den 15. december kørtes flere steder sådanne tog, bl. a. på Lolland og i Nordsjælland. Sidstnævnte sted var DSBs C 708 trækraft, idet der kørtes mellem København, Helsingør, Hillerød og Kagerup og retur samme vej. Inden Rungsted Kyst var man oppe på en times forsinkelse p. gr. a. vrøvl med fyret. På tilbageturen måtte man give op i Helsingør og lade et par osende Mo-vogne slæbe de mange deltagere i rejsen hjem mod København. C-maskinen fulgte efter om mandagen.

MØDESTED

Fredag den 7. februar kl. 19.30

Sporvejshistorisk Selskabs 10 års stiftelsesdag lørdag den 8. februar 1975 markeres denne aften på festlig vis. Film om sporvogne fra 60ernes glade dage med sporvogne i gaderne. Sted: Frederiksberg Kommunebibliotekers foredragssal, Solbjergvej 23, 2000 København F.

Søndag den 9. februar kl. 10.00

Dansk Jernbane-Klub viser film om jernbaneforhold uden for Danmark. Sted: DSB-skolen, Kalvebod Brygge 34, 4., København V. Pris kr. 5,00, der betales ved indgangen. Adgang til at købe kaffe, te, øl, sodavand m.m.

Tirsdag den 18. februar kl. 19.30

Kolding Lokomotiv Klub og Dansk Jernbane-Klub, Fyn/Sydjylland afholder medlemsmøde i Dagcentret, Fredericiagade 25, Kolding.

Onsdag den 19. februar kl. 19.00

Helsingør Jernbaneklub besøger bryggeriet Wiibroer i Helsingør. Mødested: Klostermosevej. Kun for medlemmer.

Onsdag den 19. februar kl. 19.00

Østsjællandsske Jernbaneklub holder møde, hvor Jørgen Halvorsen vil fortælle om Ålborg Privatbaner og ledsage ordene med film samme sted fra. Sted: Køge Bibliotek, Køge.

Søndag den 23. februar

Dansk Jernbane-Klub indbyder til kombineret tog-, bus- og fodtur til den hedengangne sjællandske midtbane, nedlagt 1936. Planen er lagt således: København H. med linie H S-tog,

afg. kl. 8.40
Ballerup afg. med Mo-tog kl. 9.13
Frederikssund afg. med bus ... kl. 10.00
Forventet hjemkomst til København H. kl. ca. 17.00.

Pris for deltagelse, kr. 70,00, indbetales senest 15. februar på postgiro 8 11 10 06, Dansk Jernbane-Klub, Udflygtsafdelingen, Opnæsgård 21, 2970 Hørsholm. For ikke-medlemmer kr. 5,00 mere. Der gøres opmærksom på, at ovennævnte pris dækker middag i Elverdamskroen ekskl. drikkevarer.

Søndag den 2. marts

Østsjællandsske Jernbaneklub arbejder på at arrangere udflugt denne dag. Nærmere vil følge.

Fredag den 7. marts kl. 19.30

Dansk Jernbane-Klub afholder medlemsmøde i Karnappen, Niels Hemmingsens Gade 10. Underetagen (lille sal), 1153 København K.

Mandag den 10. marts kl. 19.30

Sporvejshistorisk Selskab afholder medlemsmøde i Frederiksberg Kommunebibliotekers Foredragssal, Solbjergvej 23, 2000 København F. Film,

foredrag og hyggeligt samvær lyder programmet på.

Tirsdag den 18. marts kl. 19.30

Kolding Lokomotivklub og Dansk Jernbane-Klub, Fyn/Sydjylland, afholder medlemsmøde i Banegårdsrestauraten på Odense station.

DØDSFALD

Fhv. tgf. Jens Lyby Pedersen
tidl. Kh., 92

Fhv. bfm. Kr. B. Kristensen (V.V.G.J.)
tidl. Bindeballe, 89.

Fhv. lkf. Martin Rasmussen
Brande, 89.

Fhv. bbtj. Anders Andersen
tidl. Rå, 85.

Fhv. otktl. N. C. Jensen
Ro, 83.

Fhv. banearb. Nils Alfred Larsen
Hj., 83.

Fhv. bfm. N. Nielsen
tid. Ab, 79.

Fhv. rgm. Peter Chr. Jensen
Pa, 79.

Fhv. rgfm. E. Chr. Nielsen
Rødekro, 78.

Fhv. sbtj. Christian Julius Rasmussen
København, 78.

Fhv. stfs. Karl Jensen
tidl. Hammelbaneg., Århus, 77.

Fhv. tgf. J. P. Jensen
HP, Hjørring, 75.

Fhv. eab. Jens Lauritsen,
Holstebro, 67.

Fhv. earb. H. W. Callesen
Tinglev, 67.

Lkf. R. S. Nielsen
Fa, 62.

Lkf. Alfred Nielsen
Pa, 61.

Tktl. P. C. Høi
Sønderborg, 53

Lkf. K. B. Laursen
Gb, 48.

Rgm. Oluf Andersen
Struer, 47.

Pens. stfs. P. J. Pedersen
tidl. Vo

Pens. stfs. Axel Johansen
bopæl Hørsholm

BOGHJØRNET

Gyldendal
Tranaserien
Willy-August Linnemann
Bogen om det skjulte ansigt
261 sider, kr. 12,75

Vi er i Flensborg under den sidste krig, og de allieredes bombemaskiner tvinger indbyggerne i beskyttelsesrum nat efter nat. I en bestemt bunker sidder en gruppe mennesker, som forfatteren lader tale. Der er minder helt fra før den 1. verdenskrig, og der høres mere »moderne« ting. Willy-August Linnemann er en fortræffelig fortæller, og han kan, som kun få andre, ramme personerne og det miljø de lever i med helt fantastisk indfølingsevne.

Otte mennesker i bunkeren fortæller. Handlingsforløb og personer krydser hinanden. Det er en sluttet kreds hvor alle kender hinanden. Den første fortæller er romfabrikant Karsten Hansen. Hos ham hører vi om ungdomsvennerne Thomas, Wolfgang, Peter, Irene og Gerda. Vi følger den lille flok op gennem årene, og mon ikke denne fortælling, samt den borgmesterenken, fru von Ehrenbach, beretter er de to bedste?

Willy-August Linnemann er en stor forfatter, og »bogen om det skjulte ansigt« er et dejligt bekendtskab. For under tretten kroner kan man erhverve sig en bog af blivende værdi.

v.j.

Deutsche Eisenbahnen im Bild 1971-72
Frank Stenvall. 104 sider, ca. 200 fotos, pris kr. 41,00. Frank Stevalls Forlag, Malmgatan 3, S-211 32 Malmö

Frank Stenvall har her skabt sin vel nok bedste bog af den type, han i 1965 indledte med en årbog om svenske jernbaner, siden afløst af årbøger om Nordens jernbaner. Og nu er det altså tyske baner, der er blevet tema for en årbog.

Bogens righoldige fotomateriale er udvalgt med omhu, således at de fleste emner indenfor de begivenhedsrige år har fået en informativ behandling. Både stats-, privat- og industribaner er omtalt, og indenfor disse områder er sol og vind delt ligeligt mellem gamelt og nyt.

Her er en bog, som ikke bør mangle på hylden hos den jernbaneinteresserede, der har blot den mindste smule interesse for tyske baner. Og selvom den

Vi anbefaler

Vestergades Boghandel
v/ Jørn Kristensen
Vestergade 16 . Ålestrup . (08) 64 18 37
Bøger - Papir - Kontorartikler

er tysksproget, bør dette ikke være nogen hindring, idet billederne taler deres eget sprog.

-tl-

DRIFTSMATERIELLET

Bind 1 - DSB Godsvogne

Per Topp Nielsen/Dansk Jernbanearkiv, Rådhusgade 17, 4990 Sakskøbing. Løsblade, sæt 1, dvs. de første ca. 35 sider til bind 1, kr. 28,00.

En af vore unge jernbaneentusiaster, der for nogle år siden startede »Dansk Jernbanearkiv«, har taget initiativet til at udsende et digert værk med fortegninger og tegninger af danske jernbaners rullende materiel. Emnet er enormt, men al hans fritid anvendes også på at trænge til bunds i de mysterier, som salg af materiel, ombygninger, omlitringer m. m. har skabt.

Programmet for udsendelsen er fastsat til 8 bind i løsbladssystem, og de første 35 blade til bind 1, der hedder »DSBs godsvogne 1893-1974« foreligger nu. Vogntyperne er anført i alfabetisk rækkefølge og efter den obligatoriske indledning med oversigter, vognfabriker m. m. følger nu en fotoside med fotos af de omhandlede typer. Dernæst kommer hvert enkelt litra med tekniske data og endelig hvert enkelt vognnummer med diverse omlitringer, ombygninger, udrangeringer m. v., alt sammen så udførligt som muligt.

For nummerinteresserede er dette værk lige sagen. Andre med blot en smule interesse for jernbanevogne kan også få glæde af værket. Da tegningerne er udført i skala 1:87, dvs. HO, kan modelbyggere direkte bygge efter dem.

Næste sæt løsblade skulle efter planerne foreligge først i 1975.

-tl-

Stadtverkehr der Zukunft.

148 sider, ill. DM 28,00.

Die Signale für deutschen Eisenbahnen.

112 sider, ill. DM 24,00.

Alba Buchverlag, Römerstrasse 9, 4 Düsseldorf.

Den første bog behandler de problemer, der mere og mere påtrængende

melder sig for de mennesker, hvis job det er at finde passende transportformer for os, der bor i de større byer. Der er tale om såvel jernbanedrift som spørvogne, busser og privat bilisme. Og yderst interessant de nye muligheder helt andre trafikmidler byder.

Tyske signaler er væsensforskellige fra de danske, og det er både morsomt og lærerigt at se dem behandlet netop på denne måde, eksemplificeret ud over den rent teoretiske gennemgang. Her er behandlet forhold for såvel »almindelige« baner som smalsporede, og ved næste besøg i Tyskland kan vi alle bedre »klare os«.

Southern Region Steam Album.

112 sider, ill. £ 2,75.

Ian Allan, Terminal House, Shepperton, Middx TW17 8AS.

Damp, damp, damp!!! Har englænderne da heller ikke andet i hovedet? Tilsyneladende ikke. Men heldigvis giver bogen - der helt bygger på fotos med lidt tekst - på mange illustrationer, der omfatter andre jernbaneforhold end netop loko, og derfor er bogen da også mere end udholdelig. Der er mange gode billeder, de fleste fra 50-erne, endnu en forholdsvis gylden jernbanealder med det typiske præg, der var på engelske jernbaner.

Black Country Tramways.

280 sider, ill. J. S. Webb, Copperfield, 14 Stoney Lane, Bloxwich, Walsall, Staffs WS3 3RF. £ 3,00.

Gode gamle dage for heste- og elektriske spørvogne sådan som de fandtes i og omkring Birmingham-Wolverhampton. Det var ikke alene passagerer, der blev transporteret, der var i virkeligheden en form for miniaturejernbane, idet næsten alt befordredes. Desværre er der ikke gjort ret meget ud af billederne i reproduktionen, og det endda til trods for at der er stribevis af fine gamle fotos.

Die Bundesbahndirektion Saarbrocken.

110 sider, ill. Bundesbahndirektion Saarbrücken, Am Bahnhof 376, D-66 Saarbrücken.

En fin lille tryksag om et omstridt stykke baneområde i Tyskland, sidst efter 1. verdenskrig i lang tid under fransk administration. Her er historien fra først til idag.

Jas.

Ålborg

Vi træffes kl. 9.00-17.00 undt. lørdag

TANDTEKNIK
BJERRE NIELSEN
PÅHLMANN HAFSTRØM
Algade 11 . Ålborg . tlf. 13 23 02

Skal De bygge nyt - omforandre
- så . . .

Maskinsnedkeri og Listefabrik
v/ Eyvind Knudsen
Snedkergården - Absalonsgade 26
Ålborg - telefon 12 04 34
Detailsalg af plader, høvlet træ samt
lister. Detail en gros

Vor leverandør . . .

Electrolux Støvsuger Center
Prinsensgade 40 . Ålborg . Tlf. 13 38 75
Stort udvalg i de anerkendte mærker
Specialværksted for Electrolux
1. kl.s reparationer udføres

Forkort rejsen
med en lommeroman fra . . .

RUTEBILSTATIONENS KIOSK
J. F. Kennedys Plads . Ålborg
Telefon 12 33 41
Aviser - uge- og månedsblade

Frederikshavn

Det førende udvalg i bluser,
nederdele samt trikotage og meter-
varer finder man hos . . .

OLE AAGAARD
På Strøget . Frederikshavn . tlf. 42 20 65

Vi kører til . . .

CHEVRON SERVICE
v/ Karl Jessen
Søndergade 24 . Frederikshavn
Telefon 42 35 95
Smøring . Autoudstyr . Dæk
Hjulafbalancering
Vort spec.: Ny aut. vaskemaskine
Mindre reparationer
samt 1. kl.s service udføres

Hjørring

Specialforretningen
med det store udvalg . . .

BONBONNIEREN
BYENS CONFECTURE CENTER
Strømgade 16 . Hjørring . Telf. 92 15 35
Stedet for lækkermunde- også for Dem

Hjørring

Vi handler i . . .

DET BLAA HJØRNE
Jernbanegade 27 . Hjørring
Telefon 92 06 20
Kolonial - Vin - Tobak - Konserves
Bedst og billigst

Struer

Tag noget lækkert med hjem fra

CITY GRILL
Østergade 34 . Struer - (07) 85 25 25

Her får De maden uden ventetid
Hver dag 10 forskellige middagsretter

Alt i grill - kaffe - is - sodavand
og meget andet

Søndergades BP service
ved mekaniker Erik Christensen
Søndergade 31-33 . Struer . Tlf. 85 14 60
Alt i autoreparationer og autoopretning
udføres med fagmæssig garanti
Spec. Dækservice

VOR leverandør er . . .

JØRGENS MINI-MARKED
Vestergade 26 . Struer . tlf. 85 02 78
1. kl.s kolonial - konserves - vine -
spirituosa samt tobaksvarer

Ulbjerg

Vi handler hos

SLAGTERMESTER SLOTH
Borgergade . Ulbjerg . (06) 69 70 11
1. kl.s kød og flæsk . hj.lavet pålæg
Husk til Deres fester:
lad os tage besværet
Vor lækre Ulbjerg platte & smørrebrød
Tove og Kristen Sloth

Vinderup

Vær prisbevidst, gå i

CENTRA MARKED
v/ Lelf Nielsen
Nørregade 11 . Vinderup . tlf. 44 11 30
Alt i kolonial - konserves - dybfrost
spirituosa - tobaksvarer
Stort udvalg i friske grøntsager
- vi har altid et godt tilbud

Skive

Skive tandteknik

Viborgvej 3 . Tlf. (07) 52 26 46
Klinik for fremstilling og indsætning
af tandproteser
Tillige guld- og stål-ganer
Omstillinger og reparationer

Vil De ha' noget lækkert - - -

Vestergades Grill-bar
Vestergade . Skive . Tlf. 52 50 07
Det er os med de lækre pølser og
grill-kyllinger . . .
Ring og bestil - og den er klar
Gerda og Bente

Vi handler i

FRUGT OG GRØNT
Vestergade 7 . Skive . tlf. 52 55 14
Alt i årstidens friske frugter og
grøntsager. Stort udvalg i blomster
Vi sender gerne

Hvor man spiser godt

JERNBANE RESTAURANTEN
Banegården . Skive . tlf. (07) 52 45 40
Vi har altid en veltillavet middag
lækkert smørrebrød
Vi er hurtige - med venlig betjening

Ulstrup

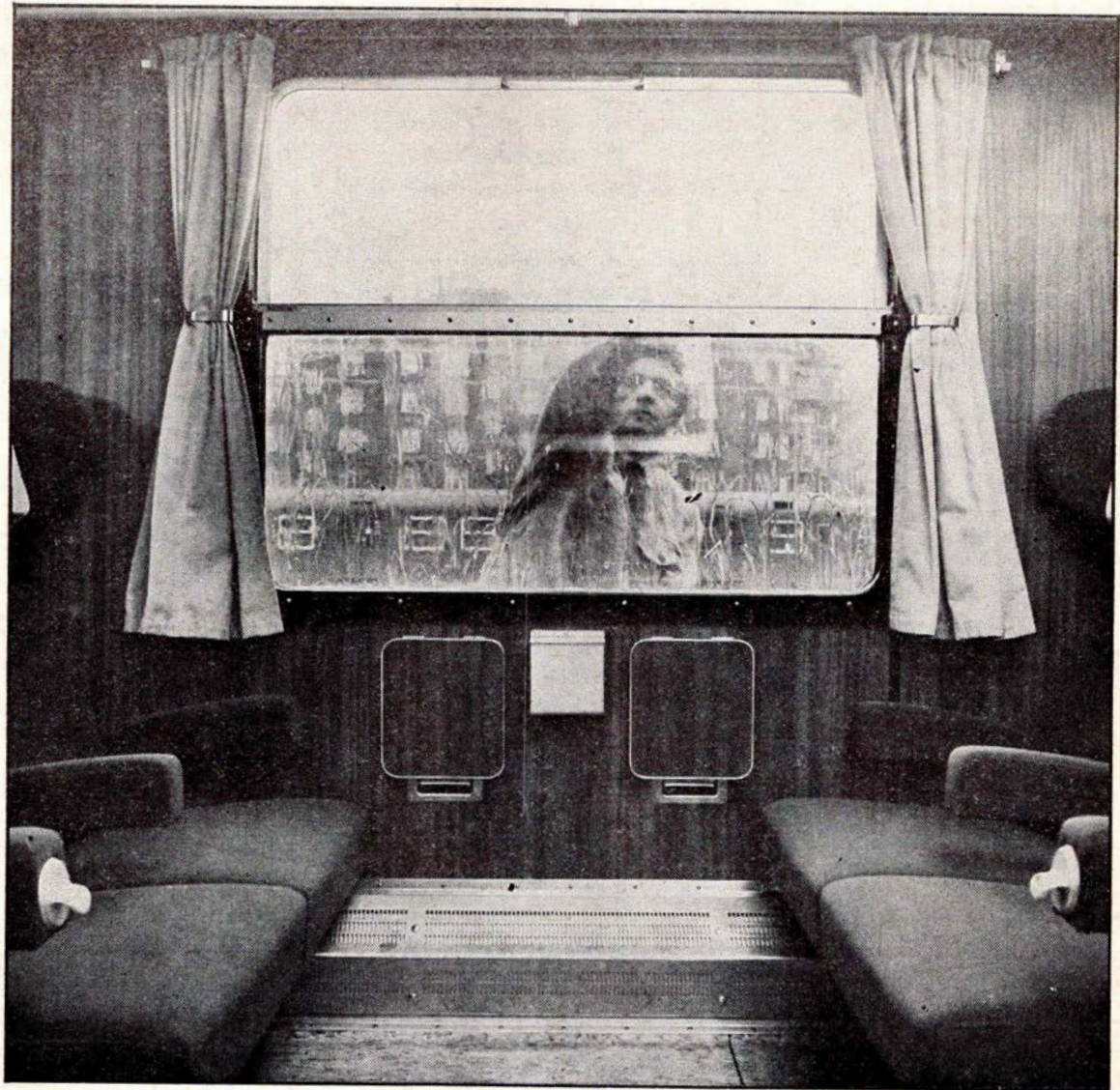
Vore funktionærer anbefales

ULSTRUP CAFETERIA
Østergade . Ulstrup . tlf. 46 33 61
God hjemmel. mad - kaffe - lækkert
smørrebrød. Her får De maden - uden
ventetid - Pensionærer modtages.
Nye indehavere: Turid og Preben

Faarvang

Lad festen blive vellykket
med mad fra . . .

**Faarvang Smørrebrød og
Diner Transportable**
- man køber kød hos den rigtige
slagter, vi har kun én kvalitet - den
bedste. Alt i hjemmelavet pålæg
Ring tlf. (06) 87 10 35
v/ Brita og Leif Rasmussen

Vi har skabt en tradition -rene tog

Traditionen er så fastlagt, at alle tager det som en selvfølge, at der for eksempel altid er, hvad der skal være på toiletterne - og til at være... at kupeerne fungerer, at bagagenettet er forbeholdt bagage og askebægrene tømt.

Men vi har også fået hjælp fra anden side - af et godt publikum! For danskerne er det en selvfølge, men folk udefra studser ganske sikkert over kvaliteten i vore tog. Undskyld, DSB's tog.

DDRS

Det
Danske Rengørings
Selskab a.s.